

ПРОЕКТ

Стратегия за развитие на културата в
община Габрово
(2014 - 2024)

Съдържание:

	Стр.
I. Въведение	3
1. Анализ	5
2. Значение, цел и обхват на Стратегията	8
3. Методология и принципи на работа при изготвяне на Стратегията	9
4. Процес на изготвяне на Стратегията	10
II. Визия	11
III. Стратегически цели	11
IV. Стратегически хоризонтални политики	13
V. Оперативни цели	16
Музика	16
Визуални изкуства	17
Изпълнителски изкуства	20
Дизайн	23
Архитектура и културно наследство	26
VI. Дейности (инструменти) за постигане на приоритетите и целите	30
Използвани документи	54
Приложение 1	55
Приложение 2	65

I. Въведение

Един от основните акценти в европейските политики за развитие на културата е да съдействат на процеса на устойчиво развитие на сектора, в т.ч. децентрализация и деконцентрация на културни дейности, нарастване на културното потребление, публично-частно партньорство, алтернативни финансови инструменти на базата на допълняемост, да работят за равен достъп до качествен и разнообразен културен продукт (културни стоки и услуги) от всички социални групи. Необходимо условие за развитието на културния сектор в тази посока е създаването на културни стратегии на национално и регионално ниво, които да зададат дългосрочната визия, целите и дейностите (инструментите) за нейното реализиране.

Ресурсът, който индустриалното и културно наследство на Габрово дават като основа на тази Стратегия, е сериозна предпоставка за създаването на уникален в национален контекст модел за културно възраждане и развитие.

Отрицателният прираст на населението и отливът на хора между 18 и 40 години е основен проблем на община Габрово. Този документ има за цел да използва развитието на културния сектор като важен инструмент за решаването на демографските и икономически проблеми на града.

Като резултат от реализирането на Стратегията община Габрово трябва да развие своя културен потенциал, като си извоюва устойчив имидж на гостоприемна и предпочитана среда за изкуствата и културата, с акцент и специално внимание на съвременните, да спечели симпатиите на младите творци от всички области на изкуствата и културата, да привлече нови публики и да активира културния туризъм, културните и творческите индустрии¹ в региона. Стратегията си поставя за цел да запази, надгражда и развива запазената марка на града като Столица на хумора и сатирата чрез поредица от интегрирани мерки, които да изпълнят този наследен от близкото минало облик с качествено, съвременно и привлекателно и за международни публики съдържание.

Реализирането на тази Стратегия не би било възможно без културна инфраструктура, която да отговаря на съвременните стандарти и да позволи представянето на качествено европейско и световно съдържание.

В този контекст, съгласуването на Стратегията с Интегрирания план за градско възстановяване и развитие на гр. Габрово и възможностите за използване на ресурсите на националните програми, финансовите инструменти на ЕС, другите донорски програми и публично-частните партньорства са от съществено значение за нейното реализиране.

¹ **културни индустрии** - масово възпроизводство и разпространение на културния продукт чрез индустриални методи и информационни и комуникационни технологии (музикална индустрия, книгоиздаване, филмова индустрия, печатни медии, радио, телевизия и нови медии, софтуер и видео игри); **творчески индустрии** (дизайн, архитектура, рекламен пазар) - междинно потребление на културния продукт в производството на други не-културни продукти

Градът си поставя за цел да бъде позитивен национален пример за интегриран подход в градското развитие.

Стратегията препоръчва и създаването на пакет от реформи по отношение на управлението и структурата на общинските културни институти и общинския финансов ресурс за култура. Тя включва и поредица от мерки, които да синхронизират дейността на общинските културни институти със Стратегията и да съдействат за привличането на допълнителни финансови ресурси за сектора. Равнопоставеното участие на общинските, регионалните и държавните културни институти и независимия сектор² в реализирането на тази Стратегия е от ключово значение за нейния успех.

Крайната цел на Стратегията е създаването на ефикасна и ефективна “екосистема” в областта на културния сектор, която да бъде двигател и гарант за реализирането на успешен, устойчив и иновативен модел в областта на културата.

² “независим сектор” - нестопански организации в обществена или частна полза (ЗЮЛНЦ), граждански организации и инициативни сдружения в областта на културата, търговски дружества, регистрирани в МК като културни организации, неформални групи, индивидуални артисти и заинтересовани лица.

1. Анализ

Сектор Музика

В областта на музиката най-голяма честота на официалните изяви има в сферата на класическата музика. Предпоставки за това създава изключителната активност на „Габровски камерен оркестър“, който е един от двата общински оркестъра. Градът има традиции в областта на джаза в следствие на съществувалия десетилетия общински „Суинг дикси бенд“ (наследен в момента от оркестър „Габрово“) и ежегодно провеждания международен „Диксиленд парад“. Проявление на тази традиция в момента е в организирането на „Биг бенд парад“, в рамките на Фестивала на хумора и сатирата.

Музикалното образование в Габрово е съсредоточено главно в „Сдружение по изкуствата“ към НЧ „Априлов - Палаузов“ (обучение по пиано) и в детската музикална школа „Prima Vista“ (обучение по пиано, цигулка, виолончело, китара, акордеон, флейта, кларнет). Изяви на артисти от националната и световната музикална сцена се случват рядко, предимно като част от организирани от Общината безплатни събития, свързани с официални поводи, празници и чествания. Алтернативната сцена е слабо развита. Съществува един музикален клуб, чиято жанрова ориентация е ограничена в областта на екстремния рок. Алтернативни клубни изяви се организират рядко, предимно в комерсиални пространства (питейни заведения, молове).

Сектор Визуални изкуства

Община Габрово разполага с мащабни специализирани изложбени пространства. Най-големите изложбени площи са съсредоточени в два културни института: Музей „Дом на хумора и сатирата“ и ХГ „Христо Цокев“. Съдържанието на представяните в тях художествени изяви са програмно ориентирани към традиционните кавалетни форми. Изключително слабо са представени актуалните съвременни изразни форми и тенденции в развитието на визуално-пластичните изкуства. Изяви в областта на видео арт-а и медийните изкуства практически липсват. Концептуалните форми са слабо застъпени и са свързани преди всичко с активността на независимата галерия – „Орловска 10“ и с изяви, инициирани от независими културни организации. В общинските културни институти преобладават предимно общи и тематични изложби, които в голяма степен разчитат на налични творчески фондове. Индивидуални изяви, особено на млади артисти, са рядкост. Почти липсват гостуващи изяви с национална и международна значимост.

В града липсва специализирано образование по изкуствата. Образователната сфера в сектора е представена от детски школи по рисуване, приложни изкуства и енкаустика.

В областта на киното активността е слаба, което в основна степен е предпоставено от липсата на постоянно работещ киносалон в града. Проявите в сферата са кампанийни и са съсредоточени главно в рамките на организирания от Общината ежегоден „Смешен филм фест“ и гостуващи селекции, като тази на „София филм фест“. Епизодично се реализират и

прожекции в алтернативни пространства, по инициатива на представители на НПО сектора, но нямат периодичен характер и публиката е ограничена.

Сектор Изпълнителски изкуства

Община Габрово разполага с един Държавен драматичен театър и един Държавен куклен театър със свои щатни състави, съфинансирани от Общината. Освен това има няколко театрални и танцови школи (фолклорни танци, модерен балет, латино танци, хип хоп). И двата театъра реализират повече гостувания, отколкото изяви на собствена сцена. Драматичен театър „Рачо Стоянов“ от години се радва на добър имидж. Понастоящем залага главно на „сигурна“ и традиционна продукция, поради комерсиално ориентираната държавна политика на финансиране. Театърът не разполага със собствена сграда, което затруднява работата му. Кукленият театър периодично представя продукция по училища и детски градини. Театралното изкуство, като цяло, се радва на устойчив зрителски интерес, но има затруднения в общуването с младата аудитория (подрастващи, юноши, младежи).

Изпълнителските изкуства в Габрово са познати главно в своя най-традиционен облик. Липсват информация и опит за развиващите се в последните години световни тенденции и форми като съвременен танц, гранични театрални форми, пърформанс, съвременен цирк. В града няма НПО, активно в сферата на съвременните изпълнителски изкуства.

Уникална в Габрово е силната традиция на разказваческото изкуство, което се развива досега само в неформалната си форма.

Градът разполага с четири зрителни зали (със сцена) и Летен театър, но липсва мултифункционална зала за представяне на съвременни продукции в областта на танца и новите театрални форми. (всички зали са тип “черна кутия”). Летният театър е неизползваем, а залата в Дома на хумора и сатирата е заключена и напълно гола. Техниката във всички зали, с изключение на общинската зала „Възраждане“, е остаряла.

Сектор Дизайн

Дизайнът има потенциалът да въвлече разнообразни аудитории и да активира неработещи сектори от производството, посредством задвижването на познати и с история индустрии от региона, като лека промишленост (обувна, текстилна, подемна техника и др.), занаятчийство и образование. Градът има добра перспектива да е град на дизайна и занаятите на ЮНЕСКО.

Липсва обаче разпознаваемост на потенциала на дизайна като дисциплина – по-скоро няма никакво отношение към нея. Градът няма традиции в организирането на събития, свързани със съвременен дизайн. Съществува и първоначално неразбиране от страна на гражданите на потенциала, който се крие зад подкрепата и инвестицията в дизайна, както и реална информираност за приложенията му.

Образованието по дизайн в Габрово е застъпено в сравнително младата специалност “Дизайн, техника и технологии в текстила” на Технически университет Габрово. Университетът разполага с поддържана техническата база за подготовка на инженери, но не предлага разнообразие от програми, насочени към специалността дизайн.

Габрово е град с традиции в занаятите, а тяхно най-силно проявление досега е архитектурно-етнографски комплекс Етъра. В същото време, занаятите в Габрово са познати главно в своя най-традиционен облик и като туристическа атракция. Не са развити в оптимална степен съвременните форми на занаятчийство, чрез които би могло да се разшири ангажирането на младите.

Сектор Архитектура и културно наследство

Възникнало като дервенджийско, “пазителите на прохода” многократно преоткриват селището, развивайки го като занаятчийски, а по-късно индустриален център. Основни градообразуващи фактори са реката, пътят и планинският терен. Въпреки концентрираната централна градска част, градът се разпростира линейно по пътната и речната мрежа. Това създава ясна диференциация център-периферия, а дистанциите, породени от това, са предизвикателство за децентрализирането на културните активности.

Сградният фонд на културните (тук следва да се имат предвид и сградите на бивши образователни институции) в града е количествено значим, но не отговаря на изискванията и нуждите на съвременните форми на изкуства и културни дейности. Културната инфраструктура в града, в която се развива дейността на общинските и държавни културни институти, е съставена основно от 10 сгради и 2 архитектурни комплекса с етнографско и историческо значение: Музей “Дом на хумора и сатирата”, Дечкова къща (сграда на ул. Опълченска № 8), Национален музей на образованието, Регионален исторически музей, Художествена галерия “Христо Цокев”, Държавен куклен театър, Дом на културата “Емануил Манолов”, Народно читалище “Априлов – Палаузов”, още 9 читалища в чертите на Габрово и 23 в другите населени места в общината, Архитектурно-етнографски комплекс “Етъра”, Архитектурно-исторически резерват “Боженци”, Регионална библиотека „Априлов – Палаузов”. Зала Възраждане, виртуален музей “Индустриално Габрово”, Летен театър, масивна сграда за експозиции в м. „Градище“, сграда на бившето Умниково училище. (виж Приложение № 2).

Фолклорът, важна част от нематериалното културно наследство, и битовите обичаи на региона са обект предимно на самодейност, активно развиваща се от общинския Детски фолклорен ансамбъл „Габровче“ и читалищата на общината. В община Габрово има регистрирани 37 читалища, към които действат поне 16 самодейни фолклорни състава и групи за възстановка на фолклорна обредност. В с. Жълтеш се провежда Национален фестивал за автентичен фолклор „Песни в полите на Балкана”. ДФА "Габровче" е инициатор и основен организатор на Регионален музикално-фолклорен конкурс “Златен славей”. Словестното фолклорно наследство е в основата на Националната среща наддумване „Благолаж”, организирана от ДХС. Във връзка с празниците от църковния и

традиционния народен календар, в АЕК „Етър” и АИР „Боженци” се правят възстановки, характерни за съответната традиционна обредност.

Недвижимото културно наследство на Габрово е важен ресурс за развитие на културния живот в общината. Водещият индустриален характер на града и наличието на развити производства до края на миналия век предопределят липсата на достатъчно усилия за използването на ресурсите на културното наследство в търсене на поминък от туризма.

Извършеното през 80-те години деклариране на основна част от НКЦ (Недвижими културни ценности) в града, като превенция срещу налагането изцяло на социалистически (бетонен) облик на централната градска част, е спасително за характера му от началото на ХХ в. Към момента най-добре запазена е пешеходната зона по ул. „Радецка“ (началото на ХХ в.), заедно със зоната до Баев мост и Априловска гимназия. Обликът на възрожденско Габрово е съхранен в единични обекти, концентрирани в близост до Часовниковата кула и за съжаление, е пренебрежим като ценност в национален аспект, но следва да бъде съхранен и адекватно социализиран в цялостната система на културния туризъм, поради неговото историческо значение и важна роля за културната идентичност на града.

Затова, преосмислянето на индустриалното наследство, което трябва да се разглежда в непрекъснатата си цялост от момента на своето възникване през втората половина на ХІХ в. до сега, съдържа изцяло пренебрегван към момента потенциал. Използването на огромния сграден фонд и неговата трансформация за целите на културните и творчески индустрии дава изключително важна възможност за развитието на града. Като добавена стойност, съществува възможност определени архитектурни обекти да се преосмислят като ценност и да получат защитен статут.

Археологическото културно наследство е принципно важен и потенциален ресурс за развитие на културата и туризма. Габрово се намира във вече конституирана „археологическа ос“ с градове като Пловдив, Стара Загора и Велико Търново, което налага Стратегията да се стреми към изграждане на неповторима и конкурентна визия, базираща се на ключовите за Габрово ресурси и силни страни. Доразкриването, допроучването, реставрирането и експонирането на археологическите обекти (като крепостта “Градище”) изисква сериозен финансов ресурс. Интересни и подкрепящи Стратегията проекти, допринасящи за популяризирането и социализирането на крепостта Градище и други археологически обекти, биха могли да се реализират на конкурсен принцип чрез един от най-важните инструменти на Стратегията – Общинска фондация „Габрово – ХХІ век“.

2. Значение, цел и обхват на Стратегията

Културният сектор и творческите индустрии са осъзнат приоритет и засилващ се икономически фактор в развитието на Европейския съюз и допринасят пряко за подобряването на качеството на живот. Едно от последните икономически изследвания за

България³ доказва, че във време на всеобща криза културният сектор бележи завидна устойчивост (КТИ представляват 4.5% от БВП в ЕС и 3.8% от заетостта в Европа).

Целта на Стратегията на община Габрово (2014-2024) е да анализира, систематизира и обобщи визията, основните приоритети, хоризонталните и секторни политики, оперативните цели и задачи, чието осъществяване трябва да развие и подобри процесите и ресурсите в културния сектор на общинско ниво.

Стратегията представлява консенсусен документ - платформа за координирано действие на всички заинтересовани от положителното развитие на града страни – Общинския съвет и администрацията на Община Габрово, общински, регионални и държавни културни институти, местен бизнес, нестопански и стопански сектор, свободни творци, творчески и креативни индустрии, частни културни организации.

Времевият обхват на Стратегията на община Габрово е 10 годишен (2014-2024). За да бъде работещ и ефективен документ, Стратегията следва да се актуализира на всеки две години, след анализ на вложения ресурс и постигнатите резултати, възникналите проблеми, нови идеи и промени в ситуацията. Целите на Стратегията и основните ѝ принципи не трябва да се подменят, за да може тя да изпълнява ефективно предназначението си и да служи за постигане на обществените интереси.

Стратегията обхваща територията на община Габрово, с фокус върху обществените пространства, градската среда, културните и образователни институти, както и потенциално полезни и интересни за културните процеси пространства и сгради.

Сложният исторически и съвременен контекст в развитието на културата на Габрово, както и съществуващата културна идентичност на общината и града, налагат формирането на основни секторни и хоризонтални политики. Те, от своя страна, си взаимодействат с външни на настоящата Стратегия сектори и области на общинско развитие, социален и икономически живот. (За израстването на Габрово като културен център с регионално значение следва да бъдат развити транспортните връзки с близките му градове - Севлиево, Ловеч, Троян, Казанлък, Стара Загора, Дряново, Трявна, Велико Търново, както и ефективното популяризиране на културния календар на Габрово в тези градове.)

3. Методология и принципи на работа при изготвяне на Стратегията

Изработването на Стратегията за развитие на културата на община Габрово се базира на основите на методологията за изготвяне на Националната стратегия за култура и Стратегията за развитие на културата на град София. Основни принципи на работата по Стратегията са:

³ Изследването за икономическият принос на изкуствата, културните и творческите индустрии, културното наследство и културния туризъм е осъществен от екип на Обсерватория по икономика на културата с подкрепата на Столична община и съдействието на Националния статистически институт, който предостави данните по методика, конструирана от Обсерваторията

Прозрачност - всички мнения и препоръки, изразени по време на публичните консултации и срещи с представители на общинските, регионалните и държавните културни институти и независимите културни организации са публично достъпни и архивирани от Отдел „Култура и туризъм“ на Община Габрово.

Гражданско участие - отворен процес на консултации и обсъждания за всички граждани, които имат желание да участват и подкрепят работата по създаването на Стратегията или просто искат да бъдат информирани.

Баланс - тази Стратегия ще се опита да балансира интересите на всички участници в процеса, като се съобразява с основните цели на интегрирания подход за градско развитие, свързан с решаването на проблема с отрицателния прираст и отлива на значителна част от жителите във възрастовата група 18-40 години.

Експертност - в екипа за създаването на Стратегията са включени български експерти в различни области на културата и изкуствата, които, след като се запознаха с настоящото състояние на сектора, ползваха предоставените от Община Габрово данни, получените становища от културните институти и организации на територията на общината, както и мнението на международни експерти.

4. Процес на изготвяне на Стратегията

- предварителни консултации с представители на общинските, регионалните и държавните културни институти (май 2013)
- предварителни консултации с представители на неправителствените организации (май 2013)
- експертният екип изработва структура (10 юни 2013) и обхват на Стратегията (30 юни 2013)
- писмени предложения за обща рамка от неправителствения сектор (10 юни 2013)
- писмени предложения за обща рамка от представителите на общинските, регионалните и държавните културни институти (юли 2013)
- консултации по структурата и обхвата на Стратегията (1-4 юли 2013)
- работен вариант на Стратегията (16 юли 2013)
- консултации по работния вариант (17-18 юли 2013)
- публично представяне и обществено обсъждане на работен вариант на Стратегията (19 юли 2013)
- приемане на писмени предложения от заинтересованите страни (до 26 юли 2013)
- експертният екип изработва финален вариант на Стратегията (31 юли 2013)
- консултации по финалния вариант на Стратегията с Община Габрово (септември 2013)
- внасяне за обсъждане в Общинския съвет (септември 2013)
- гласуване от Общински съвет (октомври 2013)

II. Визия

Водеща цел на Стратегията е дългосрочното развитие на Габрово като влиятелна национална и международна платформа за съвременни изкуства. Това предоставя създаването и развиването на международни мрежи, събития и институции за съвременни изкуства, които да позиционират града на международната културна карта и да допринесат за децентрализацията на културния живот в страната.

В периода 2014 до 2024 г. културният сектор в община Габрово ще се развива като гостоприемна среда за обучение, експеримент и иновации в сферата на изкуствата и културата, с акцент върху образованието, активния обмен на опит, информация и добри практики на локално, национално и международно ниво.

Визията за развитие на община Габрово в дългосрочен план включва културни инициативи с международно съдържание, участие, измерение, стойност и публики, които:

- да подкрепят културното и икономическо развитие на града;
- да предложат устойчив механизъм за стимулиране на заетостта сред младите;
- да стимулират развитието на културния туризъм и културните и творческите индустрии в региона.

От град в централна България с една от най-влошените демографски ситуации в страната, Габрово ще се развива като национален център за обучение, обмен и нововъведения в областта на съвременните изкуства и културния мениджмънт и като международен център за изява на независимата сцена⁴.

III. СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ (ОСНОВНИ ПРИОРИТЕТИ)

- Градът да се развие като предпочитано място за публиките на съвременните изкуства в Балканския регион и значим културен център в европейски мащаб;
- Да позиционира Габрово дългосрочно като влиятелна национална и международна платформа за изява на независимата сцена;
- Да превърне града в притегателен национален и международен център за млади артисти във всички области на съвременните изкуства и култура;
- Да се превърне в най-големия национален център за резиденции на млади артисти от цял свят;

⁴ В названието “независима сцена” влягаме следния смисъл: изяви на общността от творци, работещи на свободна практика в сферата на изкуствата (организации, неформални групи, индивидуални артисти). Независимата сцена се отличава с новаторство, провокативност, експеримент, актуалност, откривателство и има водеща роля в развитието на езика на изкуството и новите форми и тенденции.

- Да се превърне в национален център за обучение по дизайн и културен мениджмънт;
- Да превърне града в център за иновативни практики в сферата на дизайна посредством висококачествено международно образование, устойчиво и продуктивно сътрудничество с индустрията, развитие на традиционно силните за града текстилен и промишлен дизайн, както и съвременните форми на занаятчийство;
- Да запази, надгражда и развива облика на Габрово като Столица на хумора и сатирата като актуализира и изпълни със съвременно и качествено съдържание тази запазена марка на града.

Основните принципи на общинската културна политика в следващите десет години ще бъдат:

- Стимулиране на гражданските и частни инициативи в сектор Култура чрез регулярни конкурсни сесии за проектно, програмно и структурно финансиране на дейности, свързани с изпълнението на Стратегията;
- Редовен диалог и партньорство при работата на общинската администрация с НПО от сектор Култура и частни културни организации от региона и страната;
- Прозрачност и конкурсен принцип при финансирането с публични средства или отдаването за ползване на публично имущество;
- Стимулиране на публично-частните партньорства в сектора;
- Редовен анализ на въздействията от предприетите мерки;
- Редовен външен мониторинг на работата на общинската администрация и общинските културни институти;
- Активна работа по осигуряване на алтернативни източници за финансиране на сектор Култура (кандидатстване по Европейски и международни програми, развитие на културни индустрии, изследване на възможността за въвеждане на общински такси за култура⁵, развитие на общинска хотелска база)

IV. Стратегически хоризонтални политики

⁵ Предлагаме да се отдели процент от дължимите общински такси, както и от таксите за туристически услуги, който да влиза в общинска фондация "Габрово ХХ!" и той да се използва за реализиране целите на стратегията. Подобна практика успешно се прилага в редица европейски градове (Париж, Брюксел, Берлин, Барселона, Дортмунд, Дуисбург, Детмолд, Ваймар и др. <http://www.berliner-zeitung.de/berlin/city-tax-berlin-bittet-touristen-zur-kasse.10809148.22565424.html>)

Стратегически хоризонтални политики са приоритетите от особено значение, които трябва да присъстват неотлъчно при развитието на всяка отделна насока от реализацията на даден проект.

Образование

Образованието в сферата на изкуството и културата е приоритетна област, чиито основни насоки целят запознаване и въвличане на всички социални групи в община Габрово в актуалните за България и света културни процеси, базирани на световните тенденции в развитието на съвременните изкуства и творчески индустрии. Ще бъдат стимулирани както професионалното образование в областта на дизайна и културния мениджмънт, така и неформалните образователни практики в посока на повишаване на културната информираност, формиране на публики, повишаване на квалификацията на млади артисти и стимулиране на връзките между учебните заведения и културните институти, както и между науката и бизнеса с цел устойчивото развитие на региона.

Комуникация и обмен

Участието в националния и международен културен обмен и проактивната комуникация на културните продукти в национален и международен мащаб са сред ключовите инструменти за постигането на целите, които си поставя тази Стратегия. Това е и причината те да са обособени като акцент в хоризонталните политики на този документ.

Участието в националния и международен обмен е процес, който предполага равнопоставеност в потреблението и разпространението на културни продукти. В контекста на Габрово важна стъпка в тази посока е създаването на международни платформи за култура и изкуства, които от една страна да представят качествено културно съдържание от цял свят, а от друга да бъдат трамплин към международната сцена за млади български артисти. Важна стъпка за постигането на целите, които ще активират участието на града в международния културен обмен е създаването на Общинска фондация „Габрово - XXI век“, която да гарантира цялостното изпълнение на тази Стратегия. Той ще подпомага както участието на творците от местната сцена в създаването на културни продукти, така и участието на творци от страната и целия свят. Тази фондация ще има за свой приоритет подкрепата на колаборации между български и международни артисти, които произвеждат заедно конвертируем културен продукт с печат “Произведено в Габрово”/“Made in Gabrovo” и ще съдейства за представянето на този продукт в страната и чужбина. Целта на тази мярка е да позиционира града едновременно като международна сцена за изява на артисти от цял свят и като разпознаваема в национален и международен план марка, заради високото качество на културния продукт “Произведено в Габрово”/“Made in Gabrovo”.

Освен от качеството на културния продукт, постигането на тази цел зависи в голяма степен от комуникационната и маркетингова стратегия на града в областта на културата и изкуствата и от професионализма на културните оператори, които ще работят на

територията на общината. Това включва целенасочени усилия чрез национални и международни рекламни и ПР кампании за привличане на нови публики, обучителни програми по културен мениджмънт, създаването на специализирана мрежа за комуникация на културно съдържание на територията на Габрово.

Иновации и креативност

Иновациите и креативността са катализатор на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж в региона. Те ще са основно предимство на Габрово, когато говорим за мобилизирането на талант, ресурси и способности за превръщането на иновациите в бизнес идеи и успешни търговски продукти. Културните и творческите индустрии са важни двигатели за икономически и социални иновации в други сектори; те създават по-добри или напълно нови стоки и услуги с висока добавена стойност. От тях зависи и устойчивото развитие на региона – възползване от природните ресурси посредством имплементирането на разработки, които могат да се случват и в сътрудничество с Технически университет Габрово, но най-вече в предвиденият дизайн център за високи технологии и експерименти; консултиране по енергийни въпроси; комбинация от дизайн и архитектура за по-зелен град. Иновациите и креативността допринасят за "социални иновации", например чрез медии, издателска дейност, събития и други форми на ангажиране на общността. Предприемачите, заети в тази сфера, са често мотивирани и от социални ценности, което винаги е принос за гражданите.

Пространствена, техническа и организационна обезпеченост

Целта на тази приоритетна ос е да подпомага процесите по създаване, развиване и поддържане на инфраструктура, в която да се реализират културните процеси, проекти и събития.

Във фокуса са сгради, пространства и съоръжения за културно съдържание и артистични изяви, както на съществуващите културни институти, така и потенциални нетрадиционни сгради и пространства. За целта е нужно провеждането на изследвания, които да идентифицират първоначално и в последствие да отразяват актуално наличния в града ресурс от съществуваща и потенциална културна инфраструктура. Важно е също така да се изследват възможните модели на изграждане и стопанисване на пространства и сгради от местни и международни организации, нестопански и стопански субекти. Предвид системния недостиг на средства в сферата на културата, е от изключителна важност изграждането на капацитет за управление и техническа поддръжка на сградния фонд и техническите средства.

Принос за града

В подкрепа на една от основните цели на Стратегията (да реши проблема с отрицателния прираст на общината в границата 18-40 години), се въвежда стратегическа хоризонтална политика за целия културен сектор, която да отчита приноса за града на всяка една от дейностите. Основните критерии, на които всеки сектор трябва да отговори са:

- да подкрепя културното и икономическо развитие на общината и нейните граждани;
- да стимулира заетостта на младите;
- да стимулира развитието на нови публики, на културния туризъм и креативните и творчески индустрии в региона.

V. Оперативни цели (развитие по сектори)

Музика

Визията за сектор Музика е приоритетно обвързана с развитието на независимата музикална сцена. Това предполага създаване на привлекателни условия за изяви и работа на музиканти, както и възможности за самостоятелно устойчиво функциониране на сектора. Важно в това отношение е стимулирането на клубната сцена и създаването на реален клубен живот в Габрово, което е свързано както с активизиране на наличната инфраструктура, така и с професионална мениджърска и продуцентска дейност. Ключова насока във визията на сектора е подкрепата на млади музиканти и формации, и създаването на гостоприемна среда за техни изяви.

Стратегията ще работи за развиването на наследената от близкото минало джазова традиция в града, свързана с изявите на габровския „Суинг дикси бенд“. В тази насока важен инструмент е създаването на Международен музикален фестивал в града.

В сферата на класическата музика, визията на Стратегията е насочена към разширяване на периметъра на публиките чрез включване на нови локации на изявите и търсене на възможности за въвличане на съществуващия потенциал в интердисциплинарни проекти.

Хоризонтални политики в сектор Музика:

- Образование

Образователната линия на развитие на сектора е свързана преди всичко с формирането на публики и повишаване на качеството на културния продукт. Ще се търсят възможности за мотивиране на заниманията с музика, както и за неформалното образование сред младежките общности в областта на независимата музикална сцена и иновациите в музиката. За постигането на тези насоки ще се разчита преди всичко на програми за неформално образование.

- Комуникация и обмен

В тази област секторът ще разчита на:

- градската система за комуникация на културни събития;
- разпространение на информация и реклама на събития в съседни на Габрово градове - Трявна, Дряново, Велико Търново, Севлиево, Казанлък;
- организиране на тематични минифестивали и конкурси с национален и международен обхват, чрез които габровската клубна сцена ще се превърне в предпочитано място за изява на музиканти от България и света;
- обмен на музиканти и формации чрез съвместни партньорства на регионално, национално и международно ниво.

- Иновации и креативност

Приоритетно ще се инициират и подкрепят изяви и проекти, свързани с експериментална и авторска музика, които да интегрират различни музикални стилове. Ще се стимулира премиерното представяне на габровска сцена на нова музикална продукция на музиканти от цялата страна.

- Пространствена, техническа и организационна обезпеченост

Пряко отношение към развитието на клубната и младежката музикална сцена има осигуряването на достъп до репетиционни пространства, сцени и оборудване. Важно също така е създаването на целогодишно функциониращи алтернативни пространства за изяви, както и сезонна сцена на открито на възлово място в града за периодични концерти.

Реален механизъм за стимулиране на клубния живот е сътрудничеството с местния бизнес в лицето на заведения и търговски площи, които организират музика на живо.

- Принос за града

Развиването на клубната сцена в Габрово ще стимулира творческото и културно развитие сред възрастовата група 18-40. В същото време, регулярно ще привлича публики, както от общината, така и от съседните градове, което ще е от полза за икономическото развитие на Габрово. Провеждането на Международен музикален фестивал ще стимулира фестивалния туризъм в града чрез привличане на гости от страната и целия балкански регион.

Визуални изкуства

Посоката на развитие на Габрово в сектор Визуални изкуства е свързана с превръщането на града в център на съвременното изкуство от европейски мащаб и обособяването му като привлекателна дестинация за артисти и публики от целия Балкански регион. Водещ приоритет е привличане на млади автори от България и света, които ще реализират идеите си на територията на общината, както и създаването на условия и стимули за устойчиво повишаване на притока на младежки публики в региона.

Визията за развитие на сектора предполага активизиране на съществуващите културни институти по посока на актуализиране и разширяване на предлаганото културно съдържание от полето на визуално-пластичните изкуства. Предвижда се и създаване на нови специализирани центрове за съвременно изкуство, образование и обмен на артисти. Важни стъпки в тази посока са създаването мултифункционален Център за съвременни изкуства, Международен резидентен център и Международен фестивал на съвременни изкуства, както и Неформален образователен център, с което ще се подпомогне утвърждаването на лидерската позиция на Габрово по отношение на възможностите за развитие и реализация на съвременни визуални артисти. Ще се търси увеличаване на честотата и качеството на изявите и оптимално използване на изложбените площи и

човешки ресурси, което предполага и адекватен културен мениджмънт на събитията. Ориентацията на програмните приоритети на институтите ще се насочи в посока на представяне на млади автори и актуални съвременни художници и изяви с национална и международна значимост.

Основен акцент във визията на сектора е повишаването на капацитета на артисти и публики. Важно в това отношение е включването на града в международни мрежи за обмен на артисти, разкриването на резидентски програми и стипендии. Ще се търси също интегриране на различните визуални форми в ежедневието на града, чрез разширяване на културните локации и стимулиране на художествени намеси в градската среда. В подобна насока е и „обживяването“ на пустеещи сгради и части от индустриалното наследство, чрез превръщането им в алтернативни културни центрове за създаване и представяне на съвременно изкуство. Специфичното географско положение на града и характерните природни дадености предполагат също развитие на концептуални форми, обвързани с природния ландшафт, като лендарт и инвайърмънт. Създаването на ежегоден международен артфорум (Международен фестивал за съвременни изкуства) в тази област ще стимулира туристическия поток в района, поради изключителната атрактивност на тези форми и за неподготвената публика.

Във връзка със съществуващия имидж на Габрово като град на хумора, визията за развитие в сектора предвижда разширяване на обхвата на Международното биенале на хумора и сатирата с актуалните съвременни визуални форми, свързани с концептуалното изкуство и новите медии.

Развитието на сектора в областта на киното е свързано със стимулиране на представянето на независимо и експериментално кино и инициирането на изяви и форуми с иновативен характер.

Хоризонтални политики в сектор Визуални изкуства:

- Образование

Ще се стимулира обвързването на дейностите на културните институти и Общината с текущи програми в сферата на неформалното образование, насочени към образование и привличане на публики и повишаване на квалификацията на млади артисти чрез регулярно организиране на отворени ателиета, уъркшопи, презентации и мобилизиране на целия арсенал от неформални образователни практики. Водещ момент е създаването на Неформален образователен център, който ще инициира, координира и обезпечават тези дейности в сътрудничество с културните институти, НПО сектора и учебните заведения в Габрово и региона. Особено важно е осъществяването на сътрудничества с Национална гимназия за приложни изкуства „Тревненска школа“ – гр. Трявна, тъй като това е единственото специализирано учебно заведение в цялата област, което подготвя кадри в сферата на визуалните изкуства и постига въздействие и значимост на културен институт от национална величина.

- Комуникация и обмен

Заложеното в Стратегията позициониране на Габрово като европейски център на съвременните изкуства предполага отделяне на сериозен ресурс за комуникиране на проекти и събития, както в национален, така и в международен план. Важно в това отношение е разработването на платформа за резиденции и включването на града в международните мрежи за обмен на артисти и куратори. Приоритетно, също така, е развитието на културния мениджмънт, който има ключова роля за създаване на контакти и инициране на колаборационни проекти в партньорство с чуждестранни артисти и организации.

- Иновации и креативност

Приоритетната насока на Стратегията към развитие на съвременните изкуства и привличането на млади автори и публики предполага и стимулиране на иновативните практики в сектора. Това включва преди всичко експериментирането с новите медии; реализация на иновативни кураторски концепции; овладяването на алтернативни пространства, с каквито Габрово разполага.

- Пространствена, техническа и организационна обезпеченост

- Адаптиране на пространствата и актуализиране на техническата база на изложбените площи с техника за представяне на съвременни визуални изкуства (мултимедийни проектори, монитори др.);
- Инвестиране в повишаването на квалификацията на кураторския, техническия и административния екипи, които обслужват изложбените площи;
- Ресурсно и екипно обезпечаване на Център за съвременни изкуства, Резидентен център и Неформален образователен център.

- Принос за града

Избраната насока на Стратегията предполага привличане на млади артисти и публики и обособяването на града като европейски център на младата култура, което би оказало положително влияние върху демографското му състояние. Добрият културен мениджмънт в сектора, представянето на качествено културно съдържание на световно равнище, осъществяването на международен обмен на артисти и добрата комуникация на събитията са гаранция за превръщането на Габрово в атрактивна туристическа дестинация за целия балкански регион, с всички произтичащи от това ползи в културен, икономически и социален план.

Изпълнителски изкуства

Изпълнителските форми в Европа, особено в последните години, се развиват бурно и многопосочно, като основен двигател за тяхното развитие са експеримента, смесването на жанрове и видове изкуства, интердисциплинарен подход при работата, мобилност и обмен.

Театърът е синтетично живо изкуство, затова естествено предполага общуването между артисти от различни области. Това му предопределя изключително съществена роля в настоящата Стратегия, която поставя като основен приоритет устойчивото развитие на Габрово като влиятелна национална и международна платформа за съвременни изкуства, притегателен национален и международен център за млади артисти във всички области на съвременните изкуства и култура и като предпочитано място за публиките на съвременните изкуства от Балканските страни и Европа.

Габрово се радва на дългогодишна и жива традиция в областта театралното изкуство, макар и представено изключително в неговата най-традиционна форма, благодарение на функциониращите държавни драматичен и куклен театър. Развитие на сектора в съответствие с приоритетите на Стратегията ще се търси в посока представяне на съвременни изпълнителски форми и създаване на образователни и резидентски програми, насочени към млади артисти и нови публики, развитие на културния мениджмънт. Фокусът ще бъде поставен върху независимата сцена – продукциите на артисти на свободна практика от страната и чужбина, които в работата си изследват театралния език и средства и развиват новаторски подходи към актуални теми и проблеми. Това ще допълни и разнообрази предлаганата театрална продукция на града с множество нови, почти непознати за региона изпълнителски форми, насочени главно към по-младата публика.

Мотиви:

В България независимата изпълнителска сцена се развива динамично и качеството на нейната работа става все по-видимо и признато както от експертите, така и от публиката. Тя се радва на най-голям международен интерес, реализира най-много международни сътрудничества, там работят повечето млади артисти, които искат да развият собствен „почерк“, а публиката им е предимно в границата 16-40 години. Единствено този сегмент от българския театър развива театрални форми извън традиционните и представя продукции в областта на съвременния танц, пърформанс, гранични театрални форми, интердисциплинарни проекти, документален театър и други, вече наложили се на световно ниво изпълнителски практики. Забелязва се засилен интерес към съвременна драматургия и нова българска драматургия. Повечето групи и организации са базирани в София, но биха създавали и показвали своята продукция и извън столицата. Условието им за работа са изключително неблагоприятни (липса на репетиционни и сцена за представяне, недостатъчно финансиране за създаване и липса на финансиране за разпространение на продукцията, липса на стратегия за подкрепа на копродукции). Това създава добра предпоставка Габрово да се развие като център за независими продукции, като предложи сцена за тяхното регулярно представяне и резидентска програма за създаване на български и международни продукции в областта на изпълнителските изкуства. Като допълващи

структури, които да подпомогнат устойчивостта на тези дейности, ще се създаде Център за съвременни изкуства, който ще разполага със съвременна мултифункционална зала, ще се стартира обучителна програма по културен мениджмънт и ще се основе Общинска фондация „Габрово - XXI век“ в подкрепа реализирането на Стратегията. Сектор Изпълнителски изкуства ще бъде развиван главно в най-иновативните си форми, като приоритет ще бъдат съвременен танц, пърформанс, гранични форми, интердисциплинарни проекти, проекти, създадени специално за дадена локация (сайт спесифик), съвременен цирк, проекти, включващи граждани на общината, интерактивни проекти, проекти, свързани със съвременен прочит на запазената марка на града като Столица на хумора и смеха. Ще се търсят идеи за преосмисляне и адаптиране на съществуващата инфраструктура, както и възможността за партньорства със съществуващите културни институти, и използване на наличните архитектурни и природни дадености.

Ще се развива публиката в града и региона чрез обучителни платформи по съвременни изпълнителски изкуства и ще се развиват нови аудитории. Съвременните изпълнителски изкуства ще бъдат част от всички тематични фестивали и събития на Община Габрово. Препоръчва се създаването на Габровска лига на разказвачите (може да се използва залата на бившето вариете в ДХС), която да развива наличния потенциал на региона в областта на разказваческото изкуство и да актуализира съдържанието на марката “Столица на хумора и сатирата”.

Необходими първи стъпки в тази посока са:

- Проектни сесии с фокус съвременен изпълнителски изкуство, отворени и за свободни артисти извън Габрово;
- Осигуряване на мултифункционална зала със съвременен оборудване и технически персонал за представяне на гостуващи продукции (в периода до изграждане на Центъра за съвременни изкуства) + склад с подвижно техническо оборудване за сценични изяви в несценични пространства и временни сцени, малък технически екип към него (в последствие ще се поддържа от Центъра за съвременни изкуства, а в началото може да бъде обслужван от някой от държавните театри);
- Създаване на програма за подкрепа на гостуващи независими продукции;
- Стартиране на резидентска програма за създаване на нови продукции (български и международни) и писане нови драматургични текстове, които да имат своята премиера в Габрово;
- Осигуряване на леглова база за резидентите, около която може да се създаде неформален културен център;
- Провеждане на обучителни и образователни инициативи (работилници, лаборатории, дискусии, тренинги, лекционни курсове), насочени към артисти и публики, както и към културни мениджъри, с водещи от страната и чужбина.

Хоризонтални политики в сектор Изпълнителски изкуства:

- Образование

Настоящата Стратегия в сектора ще заложи на развитието на липсващи и слабо представени звена в областта на изпълнителските изкуства в страната, като с това ще допринесе за културното образование на публиките и въвлечането на широк кръг от граждани в европейските културни процеси. Образователните панели и програми, насочени към развитие на аудитории и професионална квалификация на артисти, са съществена нейна част.

- Комуникация и обмен

Тук секторът залага на:

- развитие на културния мениджмънт чрез Центъра за обучение в рамките на Резидентния център, чиято основна задача е да развива публиките в региона и да реализира национални и международни партньорства;
- международната резидентска платформа, която ще гарантира локални и международни сътрудничества, производство на собствена продукция с марка “Габрово – столица на хумора и сатирата”, представяна в града и разпространявана впоследствие;
- разгръщане на международна платформа за представяне на свободната изпълнителска сцена, която ще привлече публика и от съседните градове и ще предложи на артистите възможност да опознаят и харесат Габрово (маркетинг, включващ възможност за транспорт на публика от съседни населени места);
- активно включване на изпълнителските изкуства в тематичните фестивали на града (маркетинг, насочен към румънска публика, както и привличане потока туристи от Велико Търново и Пловдив);
- включване в международни мрежи, платформи и учебни заведения в областта на изпълнителските изкуства.

- Иновации и креативност

Стратегията ще развива приоритетно най-иновативния и експериментален сегмент от сектор Театър – независимата сцена, разчитайки на нейната висока добавена стойност и инвестирайки стратегически в неразработения ѝ потенциал в страната. (Съвременният танц и съвременният цирк, например, са в световен мащаб едни от най-конвертируемите изкуства в момента.)

- Пространствена, техническа и организационна обезпеченост

Пространствена и техническа - приспособяване, ремонтване и оборудване на съществуващата инфраструктура до отговаряща на съвременните технически изисквания. Удобни зали за работа, сцена за представяне със собствен уникален естетически облик (използване на индустриалното наследство на града). Инвестиции в разкриването на работеща мултифункционална зала със собствен бюджет и технически и административен екип (може би в рамките на предложението Център за съвременно изкуство). Обособяване и адаптиране на пространства и екип за резидентния център (жилищен комплекс, помещения за работа и презентации – най-добре да са разположен близо, за да се оформи своеобразен

културен център на града). Там могат да се провеждат и обученията по арт мениджмънт, като резидентният център със своите продукции ще предлага възможността за реални практически задачи на културните мениджъри. Гост-лекторите и гост-студентите ще могат да ползват жилищната част на резидентния център за нощуване. Ръководителите на екипите ще се назначават с открит конкурс. Те ще имат възможността да сформират екипи. Ще се насърчават взаимодействията с неправителствения сектор.

- Принос за града

С инвестициите в развитието на платформа за създаване и разпространение на независими изпълнителски продукции се цели популяризацията на Габрово като дестинация за културен туризъм. Проектните сесии ще имат различни фокус-панели, съобразени с даденостите и нуждите на града. Създаването на резидентен център и първия в страната форум за независими продукции ще разкрият нови атрактивни работни места в сферата на културата за млади хора, ще развият и осъвременят културната идентичност на гражданите на общината, ще дадат поле за изява на културните и творчески индустрии.

Дизайн

Дизайнът има различни и многообразни проявления. В съвременното ни често е свързан със способностите си да направи живота на хората по-безопасен, здравословен, удобен, красив и добър. Дизайнът е не само средство за визуално облагородяване на средата, но и мощен икономически фактор, който може да съживи изоставени индустрии, да привлече нови публики и да подкрепи социални групи. Дизайнът е пряк израз на "фокусирани върху потребителите" иновации. Габрово ще се развива като синтез от най-добрите практики в образованието, културата и бизнеса.

Защо дизайн за Габрово?

Дизайнът е вплетен в историята на Габрово, особено във времената на индустриален подем. Текстилното и обувно производство са един от примерите, в които дизайнът заема основна позиция. Занаятите са друга историческа връзка с дизайна.

Дизайнът е важен образователен и възпитателен инструмент, особено когато говорим за визуална идентичност и намеса в градската среда. За децата и младите хора е изключително важно да бъдат «изложени» на подобно влияние, за да имат по-високи критерии, изисквания и цели за жизнената си среда.

Дизайнът е важен социален инструмент. Живеем в страна, където хората в неравностойно положение и с увреждания са невидими и несъществуващи за останалите. Габрово може да се превърне в град, където тяхното качество на живот е зачетено, а те биват окуражавани посредством градски съоръжения, иновативни технологични разработки, активности и събития да бъдат извадени от изолация.

Дизайнът е силен инструмент за икономическо развитие. Той е свързан пряко с проектирането на иновативни разработки, тяхното приложение в индустрията и градската среда, което води след себе си създаването на работни места (от образователната сфера, през производствената до обслужващата). Дизайнът е и силно атрактивно визуално изкуство, което се възприема лесно от публиките. Той пряко подпомага развитието на културния туризъм в града и региона при наличието на събития, посветени на съвременни теми.

Дизайнът е свързан с подпомагането на устойчивото разгръщане на региона. Мисълта за околната среда и посвещаването в умно оползотворяване на природните ресурси са бъдещето развитие за страната. Дизайнът е връзката между смелите идеи, експериментите с тях, проектирането и тестването им, тяхното реално приложение и бизнес разпространение. Габрово заема стратегически централна позиция в България и единствено може да спечели, ако използва устойчивия дизайн в своя полза.

Габрово има потенциалът да се превърне в регионален и национален център за развитието на дизайна в няколко негови проявления: индустриален, иновационен, устойчив, социален, интерактивен и градски. Началото трябва да бъде поставено чрез въвеждането на силно образование с международно участие на лектори. Центърът за дизайн стои в основата за разработките на иновации и връзката между бизнеса и идеите. Предвидено е и въвеждането на събития, които да въвлекат масовата общественост в диалог с дизайна и неговите проявления в градска среда. На базата на добре развиващите се образование и дизайн практики, Габрово може да стане град на дизайна и занаятите на ЮНЕСКО, както и да се включи в Европейския културен маршрут на индустриалното наследство.

Хоризонтални политики в сектор Дизайн:

- Образование

- посредством въвеждането на нови дизайн програми с международно участие и със засилен акцент върху иновациите и индустрията; запазване на дизайн традициите, но и осъвременяването им, за да са в крачка със световните тенденции; въвеждането на работа с най-новите технологии;

- Комуникация и обмен

- дизайн центърът за иновации и експерименти - отворен за ползване от професионалисти или хора с интерес в тази сфера;

- нова визуална идентичност за града - обществени места/ паркове/ типография/ знаци/ паметници/ информационна система/ сувенири;

- събития - надграждане на вече съществуващи форми (занаятите) и въвеждането на нови такива (лекции, презентации, конкретни градски интервенции, по-мощен като формат фестивал за дизайн и градска култура, работилници и изложби).

- Иновации и креативност

- въвеждането на световни тенденции, движещи сектора Дизайн в момента;
- интерактивност и сътрудничество с други креативни среди;
- социален дизайн за подпомагането на групи хора в неравностойно положение;
- тестването на експериментални идеи с цел подобряване на икономиката в региона; естествени ресурси и тяхното ползване;

- Пространствена, техническа и организационна обезпеченост

- преустройство/или нов строеж на сграда за целите на дизайн академията, с нужните й зали за лекции, администрация, спорт, лаборатории, помещения за хранене и спане;
- преустройство на цех/част от фабрика за създаването на дизайн център за иновации и експерименти, където могат да се разположат големи машини, да се складират материали, да се излагат готови проекти, да се организират представянния и изложби, както и лекции и обучителни семинари.

- Принос за града

- откриването на нови работни места (образование, обслужване, култура, производство, търговия);
- международната дизайн академия е не само за жители на Габрово, но и за студенти от Балканите;
- разнообразяване и осъвременяване на традиционния имидж на града посредством тематични дизайн събития;
- разпространение на информацията в различни онлайн медии, които биха могли да привлекат вниманието на таргетираните аудитории.

Целта е дизайнът в Габрово да предложи културно, образователно и бизнес разнообразие, релевантно на нуждите на града и световните тенденции в тази област. При осъществяването ѝ водещ ще е балансът между професионалните интереси и нуждите на индустрията и гражданите. Процесът ще търси да осъществи следните приоритети: активирането на замрели, унищожени или неработещи предприятия; създаването на добре работеща връзка между бизнеса и иновативните идеи; оползотворяване по най-адекватния и интересен за публиките начин на стратегически силните страни на Габрово като природни ресурси, традиции в занаятите и туризма и индустриалното минало. Това ще е неизменно съпроводено от изискването за високо качество при осъществяването на всяка една дейност:

- Добре работеща дизайн индустрия;
- Културна инфраструктура;
- Силно дизайн образование и център за изследване и експерименти с дизайна;
- Активни и практикуващи дизайн групи от творци в локален, национален и международен мащаб; насърчаване на международното сътрудничество в областта на дизайна с институции и творци от Европа и останалите части на света;

- Опит в организирането на фестивали и друг тип тематични събития, посветени на дизайна;
- Разнообразие от възможности местните дизайнери да се възползват от естествените условия и природни ресурси на Габровска област.

Архитектура и културно наследство

Архитектурната среда и културното наследство имат важна роля за устойчивото развитие на културните процеси в Габрово.

От друга страна, развитието на културния сектор, реализирането на различни по мащаб проекти влияе пряко върху градската идентичност, взаимодействайки с характерни исторически и културни пластове и доизграждайки архитектурния облик на града.

Визията на настоящата Стратегия поставя предизвикателства и цели в областта на архитектурата и културното наследство на Габрово, които биха му помогнали да изгради имидж на град, в който развитието на градските пространства и инвестиции в културна и инженерна инфраструктура ще се случват по демократичен и прозрачен начин, а гражданите, професионалистите и организациите ще бъдат въвличани системно в процесите на вземане на решения.

При формирането на приоритетите за развитие на сектора се вземат под внимание следните специфични особености на Габрово:

- Дължината на града и дисперсната пространствена структура налагат нуждата от формиране на вторични градски и културни центрове, като приоритетно може да се приеме направлението на юг от градския център;
- Съществува добре изразена връзка между архитектура и природа/ландшафт; активността на ландшафтния елемент при формиране на градската културна и пространствена идентичност – реки, мостове, чешми трябва да се отчете и да бъде използван като ресурс;
- Големият обем пустеещ индустриален сграден фонд в периферията на града; активното присъствие на индустриални сгради в цялата структура на града - вкл. в центъра (ф. "Успех") и занемарените пространства са изключително ценен ресурс за развитие на творческо и креативно отношение към града.

С цел използване на градските пространства за изграждане на активна социална и културна среда на Габрово се предвиждат следните мерки:

- Подобряване, рехабилитиране, функционално обогатяване на съществуващите зони за социални срещи (както и трансформиране на подходящи места в нови такива зони), включване на тихи игри в парковете и кварталните пространства (петанк, шах, дама, лютки за възрастни, зони за танци, йога на смеха, лабиринт на сетивата, и т.н.);

- Ресоциализиране на специфичен за града културен слой - множеството паметници и скулптори (Габрово - град на стоте паметника) като се подобри тяхното физическо състояние и информационна обезпеченост;

- Подобряване на площадните пространства чрез мерки за благоустройство; моделиране на мащаба спрямо настоящите нужди на града (напр. пл. Възраждане е преоразмерен и функционално необмислен, изпълнен с достатъчно съдържание);

- Стимулиране на гражданска инициативност за облагородяване и социализиране на междублокови и микропространства, и активното им използване за творчество, градско земеделие и игра;

- Използване на важни за градската идентичност морфологични елементи - реката, мостовете, хълмовете като контактни точки за среща с традиционни и иновативни културни проекти;

- Развитие на пазарите и тържищата като активно място за социални и културни действия; привличане на малки местни производители на разнообразна селскостопанска и хранителна продукция на ежеседмични и тематични пазарни дни, по подобие на функциониращия модел в Германия, Австрия, Белгия и др.;

- Реконструиране на съществуващите паркове и използването им като специфична среда, изключително подходяща за развитие и популяризиране на културни проекти;

- Насърчаване на алтернативни и екологични начини на придвижване за нуждите на културните процеси и туризма в града (съчетание със селски и културен туризъм) - велотранспорт, електрически транспорт и др. чрез осигуряване и популяризиране на средствата за това, както и изграждане на основна (напр. велоалеи) и подпомагаща инфраструктура (напр. велостойки)

- Осигуряване на равнопоставен достъп до пространствата и местата за култура на хора в неравнопоставено положение; изграждането на достъпна архитектурна среда е важен приоритет за нуждите на социализиране на културните дадености на Габрово.

Осъществяването на мерки за ефективно и рационално използване на съществуващата инфраструктура и недвижимо културно наследство за целите на Стратегията предвижда:

- Преосмисляне, рефункционализиране на сградите на съществуващите културни институти и тяхното адаптиране към съвременните пространствени, технологични и естетически изисквания (музеи, галерии, читалища, културни центрове);

- Ревитализиране и трансформиране на съществуващи и пустеещи индустриални, жилищни и обществени сгради, превръщането им в културни центрове, творчески и образователни места (летния и вариететния театър, пионерския дом, старите гари кантони);

- Използване на инженерна инфраструктура като поле за творчески и артистични интервенции (графити галерия в незавършения тунел, рисуване по улични ел.табла и др.);
- Ресоциализиране и използване на ресурса на недвижимите културни ценности (“6-ти участък”, Етъра и Боженци);
- Съхраняване на индустриалното наследство като ценен ресурс за развитие на града: подбор, прецизна оценка и приобщаване към системата за опазване на индустриалното наследство на Габрово;
- Оценка и приобщаване към системата за опазване на наследство от епохата на социализма на Габрово.

За постигане на целите на Стратегията е нужно да се осигурят допълнителни съвременни пространства/културна инфраструктура чрез изграждане на нови сгради или реконструкция на съществуващи, със следните функции:

- Център за съвременни изкуства – нова полифункционална сграда с пространства за визуални и изпълнителски изкуства;
- Музей на индустрията и технологиите (по аналог с атинския МИТ), в който би могла да намери и експозиция на градския бит от епохата на индустриализацията, градски "легенди" от началото на 20 в. и други области на нематериалното наследство;
- Музей (постоянна експозиция) на големия възрожденски майстор Генчо Кънев (заради концентрацията на негови значими творби в Габрово и региона);
- Система от медийни точки за комуникиране на културни събития и проекти;
- Реконструкция на “Летния театър” и превръщането му в център за неформално обучение по изкуства;
- Изграждане на селища за артисти чрез използване и реконструкция на съществуващи сгради и пространства. Такива биха могли да бъдат неизползван сграден фонд на туристическа и образователна инфраструктура (Етъра, Боженци, бти участък, бивши училищни или производствени сгради). Устойчиво взаимодействие би могло да се постигне чрез активизиране на местни предприемачески инициативи в сферата на хотелиерството.

Хоризонтални политики в сектор Архитектура и културно наследство

- Образование

Формирането на познания по проблемите на архитектурата, градската среда и културното наследство биха имали положително въздействие в дългосрочен план и в процесите на културния сектор и изпълнението на Стратегията.

Интегрирането на градската проблематика ефективно би могло да бъде осъществено чрез детски програми и курсове за подрастващото поколение и неформалното образование и свободни форми на извънкласно обучение в градски активизъм за младите хора.

- Комуникация и обмен

В България има 5 висши учебни заведения, в които се изучават архитектурни и строителни науки. Взаимодействие с техните факултети би могло да се случи в следните посоки:

- Интегриране на задачи и казуси от проблемите на Габрово в изучаваните предмети и студентски проекти;
- Провеждане на летни практики на територията на община Габрово;
- Провеждане на образователни семинари за управление и поддържане на сгради, съвместно с местни културни и образователни организации;
- Изпълнение на научни проекти съвместно с Техническия университет и други културни и образователни организации; Градът би могъл да се популяризира сред чуждестранни университети и да бъде включен в програмите им за тематични и летни практики. Освен туристическия аспект на подобни взаимодействия, чрез тях биха могли да се търсят и решения на конкретни проблеми, използвайки европейски практики и творчески потенциал на студенти и научни ръководители.

- Иновации и креативност

От първостепенно значение за развитие на иновациите и креативността е налагането на конкурсното начало като основен демократичен и прозрачен начин за осъществяване на инфраструктурните политики на Габрово. Реализирането на ежегодни международни архитектурни конкурси, национални и студентски конкурси, както и творчески ателиета и работилници ще създаде конкурентна среда и ще повиши качеството на проектиране и изграждане на културна инфраструктура. Провеждането на експозиции, семинари и конференции в сферата на архитектурата, благоустройството, урбанизма, строителните материали и технологии би оказало въздействие на местно и регионално ниво в процесите на градското обновяване и развитие.

- Пространствена, техническа и организационна обезпеченост

Необходимо е да се създадат серия от мерки за стимулиране на изграждането и/или стопанисването на културна инфраструктура от частни организации, НПО и артисти. Могат да се прилагат вече доказано работещи симбиотични взаимодействия между атрактивна артистична/културна дейност и стопанска/търговска дейност. (един от най-актуалните примери е нововъзникнала галерия за съвременна фотография в кооперация с шоурум на предприятие за производство на мебели от масивна дървесина)

- Принос за града

Изпълнението на заложените цели и мерки в сектор Архитектура и културно наследство биха имали пряко въздействие върху подобряването на качеството на живот в града - от една страна чрез новите и реконструирани пространства, а от друга – чрез прозрачните и социално ангажиращи подходи при решаването на градските проблеми и задачи. Привличането на инвестиции, реализирането на европейски проекти за изграждане и реконструкции на културна инфраструктура ще стимулира строителните и креативните

индустрии в региона, ще доведе до повишаване на техническата и експертна квалификация и ще създаде допълнителни работни места.

Взаимодействието на сектора с други области на градското развитие (които не са част от Стратегията) би спомогнало за осъществяване на целите на Стратегията. Така например, в сферата на спорта, биха могли да се осъществят симбиотични взаимодействия с културните процеси на града, да се изграждат и ползват споделени ресурси. Спортна зала на Габрово „Орловец“ би могла да се оборудва и реконструира, за да се ползва за културни събития, а съвременните спортни атракции биха спомогнали за изграждането на важния за Стратегията имидж на Габрово като привлекателно място за младите.

Туризмът е изключително силен генератор за поддържане на съществуващи и изграждане на нови инфраструктури. Интегрирането и използването на културните проекти и събития от туристическите клъстери би спомогнало за повишаване на ефективността на културните организации и качеството на предлаганите продукти на културен туризъм в Габрово.

Утвърждаването на Габрово като културен център на регионално и международно ниво е пряко свързано с развитието на градския и междуселищен транспорт. Транспортните връзки с Търново, Стара Загора, Пловдив, Варна, София, както и с балканските столици (Букурещ) трябва да бъдат преосмислени и подобрени.

VI. Дейности (инструменти) за постигане на приоритетите и целите

1. Център за съвременни изкуства

Този център е сред ключовите инструменти в Стратегията на Габрово, тъй като документът предвижда създаването на институция, която ще има амбицията да бъде най-значимият национален проект в областта на съвременните изкуства. Центърът ще носи името на световноизвестния артист Кристо и си поставя за цел да се превърне в емблема на града, както заради своята архитектура, така и заради качеството на съдържанието, което ще представя.

Стратегията предвижда този център да бъде мултифункционално пространство, в което да има три галерийни пространства: постоянна експозиция с творби на Кристо, пространство за представяне на млади автори и основно експозиционно пространство, което да представя четири международни изложби годишно, курирани от международно признати куратори, мултифункционална зала за съвременни сценични изкуства, книжарница, кафене и ресторант.

Действия за постигане на целите:

Цел: Да се превърне в емблема на града, както заради своята архитектура, така и заради качеството на съдържанието, което ще представя

Примерни дейности:

- Три пъти годишно международни изложби под кураторството на международно признати куратори;
- Минимум три изложби на млади автори и временни експозиции;
- Създаване и поддържане на постоянна експозиция на Кристо.

Задачи:

- Да представя съдържание с международна значимост и отзвук
- Да привлича международни публики
- Да бъде сцена за изява на български артисти
- Да представя многообразието на съвременните изпълнителски изкуства
- Да си сътрудничи с Резидентния център в община Габрово и да представя неговите резултати
- Да се превърне в платформа за изява на независимата изпълнителска сцена

Индикатори:

- Възлагане на предпроектно проучване и изготвяне на задание
- Обявен конкурс за архитектурен проект
- Обявяване на конкурс за директор на Центъра и експертен съвет за избор на куратори
- Обявяване на обществена поръчка за изпълнение, избиране на изпълнител, старт на строителни дейности
- Подготвителна дейност по подсигуряване на съдържанието на постоянната експозиция, събиране на експертен съвет и избор на куратори, създаване на визуална идентичност, комуникационна стратегия на центъра
- Построяване на Центъра

Изпълнител:

- Община Габрово, съвместно с избран след международен конкурс архитект и избран след конкурс строител

Период:

- 2014 септември - обявяване на международен конкурс
- 2015 февруари - обявяване на победители - старт проектиране
- 2015 септември - край на проектирането
- 2015 септември - край на проектирането
- 2016 и 2017 - строителство
- 2017 септември - откриване

Ресурс:

- структурни фондове
- собствен ресурс/общински бюджет

2. Кандидатура ЕСК

Кандидатурата на Габрово за Европейска столица на културата 2019 е важен инструмент за изпълнението на Стратегията на града, не толкова заради крайния резултат, който ще донесе състезанието, колкото заради заявката, която града ще направи, участвайки в него.

Апликацията на Габрово за ЕСК ще даде на града експертиза с високо европейско качество, която без никакво съмнение ще бъде от полза при изпълнението на Стратегията. Участвайки в надпреварата Габрово ще се позиционира като един от най-значимите културни центрове в страната и ще може да даде ясна заявка за дългосрочните си цели да се разпознава като национален център за съвременни изкуствата.

Действия за постигане на целите:

Цел: Позициониране на Габрово като ключов участник в културните процеси на национално ниво

Дейности:

- участие в конкурс за ЕСК 2019

Задачи:

- Подготвяне и предаване на апликационна форма за участие в конкурса
- Участие на международни експерти в подготовката на процеса
- Създаване на национална рекламна кампания за кандидатурата за ЕСК
- Представяне на концепция

Индикатори:

- Допускане до втори кръг на конкурса, след селекция на най-добрите кандидатури
- Разпознаваемост на Габрово като един от градовете с най-добра кандидатура

Изпълнител:

- Община Габрово съвместно с международни и национални експерти

Период:

- юли-октомври 2013

Ресурс:

- общински бюджет
- допълнително привлечена подкрепа

3. Система за комуникиране на културни събития и проекти

Дейността е изследователски и дизайнерски проект за създаване на иновативна и комплексна външна рекламна инфраструктура, която да подпомага реализирането на Стратегията на Габрово, да подпомага развитието на артисти и организации от културната

сфера, популяризирайки проекти и събития, осъществявайки ефективна връзка между продуценти (изпълнители) и публика (граждани).

Териториалният обхват на подобен проект би могъл да излезе и извън границите на града, в съответствие с целите за популяризиране и комуникиране на културните проекти на Габрово.

Проектът следва да се развие в следните фази:

Проучвателна част:

- Анализ на съществуващата мрежа за външна реклама в Габрово и региона и нейната ползваемост от стопански, артистични и нестопански организации;
- Проучване на добри европейски и световни практики за рекламиране на културни събития;
- Проучване на потребностите и проблемите на организациите и артистите от културния сектор в полето на външната реклама и популяризирането на техните проекти и събития.

Проектна част:

- Пространствено проучване - стратегия, което да определи местата в града, където има нужда и възможност да се реализират елементите на медийната мрежа;
- Обектно проучване конкретните форми и дизайнерски решения, чрез които да се осъществява медийната мрежа;
- Проектно решение за организационна структура, която да изгражда, управлява и поддържа съоръженията. На този етап следва да се изработят и правилата на работа.

Реализиране:

- Проект за пилотно изпълнение на няколко вида информационни канала и съоръжения и тяхната поддръжка за тестване на ефективност и целесъобразност;
- Дейности за популяризиране на инструмента, организиране на отворени покани и конкурси за съдържание на информационните канали;
- Учредяване на организационната структура за управление и поддръжка;
- Поетапно проектиране и изграждане на елементите и каналите на медийната мрежа (в синхрон с политиката за публичност и демократичност при реализиране на обществено значими проекти в града)
- Мониторинг за ползваемостта на системата и анализи за нейното развитие.

Действия за постигане на целите:

Цел: Реализиране на достъп до технически средства и подпомагане на организации и артисти в областта на културата за популяризиране на техните инициативи и проекти и изграждане на публики

Дейности:

- Изработване на предпроектни проучвания, анализи, стратегически и планировъчни документи;

- Дейности по проектиране, прототипиране и съгласуване на проектните разработки;
- Дейности по организирането и провеждането на дизайнерски конкурси и творчески работилници за конкретни задачи при изпълнението на проекта;
- Популяризиране на комуникационната система, концептиране и изграждане на организационната структура и правилник на работа, както и създаване на работни, и партньорски мрежи за бъдещото ѝ използване;
- Изграждане на пилотни и финални варианти на съоръженията на информационните медийни канали на проекта
- Експлоатация, поддръжка, обновяване и изграждане на нови съоръжения в течение на времето

Задачи:

- Да се изгради система от медийни информационни съоръжения за популяризиране на културни проекти и инициативи
- Да се създаде организация-стопанин и партньорска мрежа за изграждането, експлоатирането, поддържането и обновяването на медийната инфраструктура
- Да се предостави достъп до медийната мрежа на организации и артисти
- Да се поддържа и обновява, преосмисля и доизгражда системата

Индикатори:

- Възлагане на предпроектно проучване и изготвяне на задание за проектиране и изпълнение на пилотни проекти
- Възлагане на проектиране и изпълнение на пилотни проекти на екип от експерти и партньорски организации
- Създаване на организационна структура, с подкрепа и участие на културните институти, нестопански организации и артисти в града
- Обявяване на отворени покани за участия в дизайнерски конкурси, творчески работилници и семинари
- Финализиране на проектните фази, дизайнерските конкурси, работилниците, както и изпълнение на пилотните проекти
- Обявяване на обществени поръчки или директно възлагане на изпълнение на заложените в проекта съоръжения
- Приемане на изпълнените съоръжения
- Сезонни и годишни доклади и мониторинг за функционирането и ефективността на комуникационната система

Изпълнител:

- Община Габрово, експертни екипи, стопански и нестопански организации от креативните и творчески индустрии

Ресурс:

- структурни фондове
- международни програми за културни, архитектурни и дизайнерски проекти

- национални, локални и международни медийни партньори, подкрепящи стопански организации, нестопански организации и артисти, доброволчески мрежи.

4. Дизайн център

Центърът за дизайн (или още Фабрика/Цех за дизайн) ще е високотехнологично оборудвано място за разнообразно изучаване, експериментиране и приложение на дизайна. То ще предоставя нов вид творческа среда за широк кръг от хора. Заедно с това ще е платформа за тестването и развитието на иновативни идеи и тяхното предоставяне за ползване от индустрията. В него ще се срещат изследователи и предприемачи.

Дизайн центърът ще се помещава в специално предвидена (реконструирана или нова) сграда, която ще предлага следните услуги: цех с компютърно управлявани машини за разнообразни експерименти с дизайн (дигитално прототипиране), мултифункционална зала за презентации, лекции и прожекции, изложбена зала, библиотека, бюра с компютри за работа, кафе. Дизайн центърът ще е отворен за всички и ще функционира посредством абонамент. В него периодично ще се случват специални събития, посветени на нови дизайн разработки, засягащи всички сфери на живота, и ще се канят водещи имена от света на дизайна, които ще участват в работилници и демонстрации. Важно е от самото начало да се установи устойчива връзка с индустрията и да има възможност да се разработват специфично подадени от нея проекти. Дизайн центърът ще има и специална програма, посветена на децата – роботика, машиностроене, тъкачни машини, градска среда и екология, интерактивни дизайн технологии и други теми, свързани със съвременните и уместни за региона приложения на дизайна.

Действия за постигане на целите:

Цел: Да се превърне в живата връзка между иновационните идеи и тяхното бизнес приложение в региона.

Дейности:

- Целогодишно отворен цех за експерименти и работа с нови технологии - 3Д прототипиране, текстилни разработки, машини
- Минимум четири пъти в годината големи работилници от по пет дни с поканени външни лектори и взаимодействия с местни производства
- Минимум два пъти в годината лекции от известни имена от света на иновациите в дизайна (Fab Lab основатели, Текстилни центрове, Idea, интерактивен дизайн, устойчиви разработки и др.)
- Ежемесечни програми за деца по специфични, свързани с новите технологии, теми. Обучителни курсове по дизайн
- Срещи и конкурси с цел развитие на местната иновационна среда - посредством въвличането на бизнеса и производството

Задачи:

- Да предоставя технологично оборудване за развитие на международно и конкурентоспособно ниво
- Да образова, насърчава и подкрепя младите специалисти и новатори
- Да съдейства за връзката между бизнеса и иновациите; Да среща млади предприемачи и експериментатори с конкретни производствени проблеми
- Да насърчава интереса у младите към дизайн, иновации и технологични експерименти
- Да си сътрудничи с ТУ и неговите студенти
- Да се превърне в платформа за дизайн иновации и периодични събития по темата

Индикатори:

- Възлагане на предпроектно проучване и изготвяне на бизнес план и на архитектурен конкурс
- Обявен конкурс за архитектурен проект
- Обявяване на конкурс за директор на Дизайн центъра - консултативен съвет
- Обявяване на обществена поръчка за изпълнение, избиране на изпълнител, старт на строителни дейности
- Подготвителна дейност по подsigуряване на техническото оборудване, събиране на консултативен съвет, план за дейностите за една година напред, създаване на визуална идентичност, комуникационна стратегия на центъра
- Построяване на Центъра.

Изпълнител:

- Община Габрово, съвместно с избран след международен конкурс архитект и избран след конкурс строител

Период:

- 2014 октомври - обявяване на международен конкурс за архитектура
- 2015 април - обявяване на победители - старт проектиране
- 2015 септември - край на проектирането
- 2016 и 2017 строителство или реконструкция на съществуващо пространство
- 2017 септември - откриване

Ресурс:

- структурни фондове
- собствен ресурс/общински бюджет
- частни/бизнес инвестиции;
- събиране на абонаментна такса, кафе + ресторант

5. Международна академия за дизайн

В своята история Габрово е изградил облик на образователен, индустриален и занаятчийски център. Градът е в уникалната печеливша позиция да се възползва от своята локация и минало, като основе първата и единствена в страната Международна дизайн

академия. При подходящото привличане на местни и чуждестранни инвестиции, институцията би могла да повтори успешния модел на Американския университет в България и подобно на Благоевград да стане регионален балкански център за иновативни подходи в образованието. Това ще допринесе за решаване на един от основните проблеми на града - намаляването на младото население.

Международната дизайн академия в Габрово трябва да има ясна амбиция – откриването, подкрепата и лансирането на таланти, мотивация за развитие – да бъде най-доброто учебно заведение за дизайн в България и региона, и фокус на развитие - съвременни практики във всички аспекти на индустриален (+ текстил и мода), устойчив, социален, интерактивен и медия дизайн. Академията ще обучава дизайнери на бъдещето чрез изграждането у тях на реална представа какви са процесите за формиране на един стойностен и успешен дизайн продукт чрез отлично оборудвана технологично сграда, ценна практика и крайна връзка с производители и потребители. Важно е да бъдат привлечени капацитети в дизайна от страната и чужбина, да има разнообразие от извънкласни дейности (като практики, работилници, посещения на производства и др.) и да има изградена силна промоционална кампания. Не на последно място – Академията ще се изгражда в партньорство с Технически университет Габрово. Идеята е да се възползва от съществуващите добри практики, да се надгради базата и да се предложат нови програми.

Действия за постигане на целите:

Цел:

- Да се превърне в притегателна сила за млади, талантиливи, амбициозни и с потенциал хора от страната и Балканите
- Да стане най-доброто висше учебно заведение за дизайн в България
- Да образова бъдещите иноватори и предприемачи в региона

Дейности:

- Четиригодишно университетско обучение за степен Бакалавър
- Разнообразни специалности, посветени на иновационните и съвременни подходи в дизайна - концентрация върху индустриален, интерактивен, социален, устойчив и медия дизайн
- Периодични класове от гост-лектори - международни сили от света на дизайна
- Извънкласни дейности, свързани с практическата реализация на студентите и връзка с местния бизнес
- Подсигуряване на стипендии от силни индустрии от габровска община, които да стимулират в следствие оставането на работа при тях на избрани студенти

Задачи:

- Да предлага адекватно на световните стандарти и локалните нужди образование. Да възпитава конкурентоспособни и иновативно мислещи млади хора
- Да привлича международни студенти и лектори

- Да бъде катализатор за промяна в младото поколение - като начин на мислене и като подход на работа.
- Да представя най-високо ниво дизайн образование
- Да си сътрудничи с ТУ Габрово и местния бизнес

Индикатори:

- Възлагане на предпроектно проучване и изготвяне на бизнес план и работещ модел
- Обявен конкурс за архитектурен проект за реконструкция или построяване на нова сграда
- Обявяване на конкурс за директор/и (може да са 2ма) на Академията и консултативен съвет
- Обявяване на обществена поръчка за изпълнение, избиране на изпълнител, старт на строителни дейности
- Подготвителна дейност по набирането на преподаватели в различните катедри дизайн, създаване на визуална идентичност, комуникационна стратегия на Академията и ПР кампания в страната и региона
- Построяване на Академията

Изпълнител:

- Партньорски университет, Община Габрово, съвместно с избран след международен конкурс архитект и избран след конкурс строител

Период:

- 2014 октомври - обявяване на международен конкурс за архитектура
- 2015 април - обявяване на победители - старт проектиране.
- 2015 септември - край на проектирането
- 2016 и 2017 строителство
- 2017 септември - откриване - прием първи випуск

Ресурс:

- ЕС фондове за образование; партньорски университет (НБУ), сграда от Община Габрово
- Частен инвеститор
- Такса за обучение

6. Международен резидентен център

Международния резидентен център ще бъде временно работно място за млади и утвърдени експериментални артисти от всички области на съвременното изкуство. Той ще предлага добри условия за работа и представяне на резултата (ателиета, репетиционни, техническо оборудване, сцена) и удобен жилищен комплекс. В неговите рамки ще се провеждат обучителни инициативи и презентации. Спечелените с конкурс резидентски стипендии ще предлагат възможността за обезпечаване на работния процес по даден проект, като след това отделни продукти ще носят запазената марка на “Габрово – столица на хумора и

сатирата“. Друга възможност ще бъде безплатното ползване на резидентния център за изработка на творби, отговарящи на приоритетите на Стратегията на община Габрово и отворена възможност за ползване на резидентско място срещу заплащане на преференциални цени за творци от цял свят след кандидатстване. Центърът ще разполага с 20-25 удобни обзаведени жилищни места в една сграда или в непосредствена близост, две оборудвани репетиционни и ателиета, зала за презентации с малка сцена с капацитет 60-80 места. Той ще предлага възможност за неформален обмен и комуникация на артисти от различни области, както и възможност за общуване и колаборации между гостите и местната артистична общност. За изграждането на центъра би могло да се използват налични ресурси - сграден фонд на културното и индустриално наследство, както и неизползвани образователни сгради.

Резидентният център ще създаде Център за обучение по културен мениджмънт, който ще работи в тясно партньорство с Център за съвременно изкуство, платформата за представяне на независимата сцена, Неформален образователен център, Дизайн център и Общината. Ще се търсят общи инициативи с местни НПО в областта на културата, общинските, регионалните и държавни културни институти и учебни заведения. Резидентният център ще се включи в международни мрежи на резидентните центрове и регулярно ще провежда обучителни панели в различни области на изкуствата и културните и творческите индустрии.

При наличие на свободни места, резидентските жилища ще могат да бъдат отдавани под наем, като средствата ще се използват за финансиране на инициативите на центъра. Малък, гъвкав и мотивиран административен екип ще се грижи за стопанисването и развитието му с подкрепата на Общината. Ранното стартиране на центъра ще улесни в голяма степен изпълняването на другите дейности/инструменти, затова се препоръчва незабавно проучване и избиране на място, както и търсене на основен екип.

Действия за постигане на целите:

Цел: превръщане на Габрово в гостоприемна среда за артисти (със специално внимание към младите артисти), за иновации и експеримент

Дейности:

- разкриване на резидентен център за артисти от цял свят
- присъждане с конкурс на минимум 5 стипендии годишно за работни резиденции на млади артисти, автори, преводачи
- обявяване на международен конкурс за свободни резидентски места без стипендия - два пъти годишно по 5 места
- обявяване на свободните резидентски места с преференциална цена за артисти от цял свят - два пъти годишно
- провеждане на обучителни и образователни инициативи в областта на съвременното изкуство и култура

- включване в международни мрежи на резидентните центрове - комуникация, обмен и съвместни инициативи

Задачи:

- резидентният център да се превърне целогодишно в арт средище, работно място за артисти от цял свят, които ще представят своята продукция в града, а творбите им ще носят печата “Произведено в Габрово”/”Made in Gabrovo”
- резидентният център ще предлага леглова база за гостуващите артисти и гост-лектори, куратори, писатели и др.
- комуникация и обмен между артисти от различни области и страни и местната общност

Индикатори:

- избиране на терен и осигуряване на финансиране за необходимата инфраструктура (2014)
- начало на строителни работи или реконструкция на съществуваща сграда след конкурс за проект
- откриване на резидентния център (2014) и първи конкурс за стипендии и резиденции
- брой резиденти
- брой произведени творби с марката “Произведено в Габрово”/”Made in Gabrovo”
- брой гости - артисти и професионалисти в сферата на културата и изкуствата
- брой образователни инициативи

Изпълнител:

- Община Габрово в партньорство с НПО

Период:

- 2014-2024

Ресурс:

- структурни фондове
- собствен ресурс/общински бюджет
- външно финансиране
- собствена стопанска дейност

7. Неформален образователен център

Създаването на подобен център е дейност/инструмент, насочен към формирането на подходяща обществена среда за реализация на приоритетите на Стратегията на Габрово. Основните му функции са свързани с прокарване на образователни политики за стимулиране на гражданската и творческата активност; за формиране на широки интереси и потребности към съвременните изкуства и култура; за подготовка на публики и развитие на алтернативна сцена. Важен акцент е работата с деца и младежи, както и

сътрудничеството с Център за обучение по културен мениджмънт към Резидентния център и Центъра за съвременно изкуство.

По своята същност, това е пространство за осъществяване на срещи, дискусии, презентации, творчески ателиета, международни младежки обмени, обучения, както и музикални, сценични, литературни, художествени и др. изяви, без претенция за институционалност. Същевременно, без съмнение, читалищата в общината, при възприемане на подхода, биха могли да изпълняват тази функция, като адекватни на съвременните изисквания културни центрове.

Важна насока в дейността на центъра е пряката работа с младите хора, които са най-бързо намаляващата част от населението на Габрово. Целта е обособяване на пространство за алтернативна култура и образование извън официалната институционална среда, което да се припознава от младежките общности в града, като неформална зона за обмен на идеи и информация. Предвижда се центърът да изпълнява ролята на свързващо звено между младежките общности, институциите и независимия сектор. Също така, ключово място в дейността на центъра заема поддържането и стимулирането на детски школи по изкуствата, насочена към най-младите.

Центърът ще бъде ситуиран в неформално пространство, което ще обединява изложбено – презентационни помещения с кафене и бар със сцена, както и оборудвани помещения за обучение в сферата на визуалните изкуства и музиката. Към него ще се обособят места за настаняване на гостуващи презентатори, обучители и артисти.

Действия за постигане на целите:

Цел: Да създаде гостоприемна обществена среда за развитие на изкуствата, с акцент на съвременните, и алтернативната сцена.

Дейност:

- Осъществяване на срещи, дискусии, презентации, обучения, творчески ателиета, международни младежки обмени
- Изработване и реализиране на програми за повишаване на капацитета на артисти и подготовка на публики
- Разпространяване на информация за актуални тенденции, артисти и културни прояви.
- Организиране на музикални, сценични, литературни, художествени и др. изяви

Задачи:

- Да прокара образователни политики за стимулиране на гражданската и творческата активност
- Да формира широки интереси и потребности към изкуствата и културата, с акцент на съвременните
- Да формира публики и да повишава капацитета им

- Да стимулира обмена на информация в сферата на културата, в т.ч. на съвременната култура
- Да изпълнява ролята на свързващо звено между младежките общности, институциите и независимия сектор
- Да стимулира изяви на млади артисти и развитието на алтернативната сцена

Индикатори:

- Проучване на наличния общински сграден фонд и подбор на подходяща сграда (част от сграда)
- Реконструкция и ремонт и оборудване на сградата
- Брой реализирани проекти, изяви, обучения

Изпълнител:

- Община Габрово съвместно с НПО и бизнес

Период:

- 2014 - 2024

Ресурс:

- собствен ресурс/общински бюджет
- събиране на такса за обучения; кафе, бар; вход изяви

8. Обучителни програми за културни мениджъри

Едно от условията за успешното функциониране на Стратегията е наличието на добре подготвени културни мениджъри, които да управляват културните институти и процеси в община Габрово. Затова се предвижда инвестиция в подготовката на такива кадри, които да имат възможност да развиват професионалните си умения и да работят в полза на приоритетите на Стратегията. Програмата за културен мениджмънт ще се реализира като самостоятелна програма в рамките на Резидентния център. Основните инструменти в тази насока са: летни академии за мениджъри (едномесечни); общински стипендии за обучение в тази специалност в престижни учебни заведения, които да са обвързани с условие за последваща петгодишна работа на територията на общината; създаване на следдипломна квалификационна програма за мениджъри в областта на изкуството и културата; възможности за практики за културни мениджъри в културните институти и резидентния център.

Действия за постигане на целите:

Цел:

- Подобряване комуникацията на културните продукти и услуги на територията на общината
- Подобряване качеството на предлаганите културни продукти и услуги на територията на общината

- Привличане на публика от съседни градове и държави
- Създаване на подготвени кадри, които да работят за подобряване културния облик на града

Дейности:

- Организиране на едномесечни летни академии за културни мениджъри (1)
- Две годишни общински стипендии за обучение по културен мениджмънт (2)
- Създаване на следдипломна квалификационна програма за мениджъри в областта на изкуството и културата (3)

Задачи:

- Да подобри професионалните умения на управляващите общинските културни институти;
- Да подобри професионалните умения на местните НПО;
- Да привлече млади културни мениджъри в Габрово, които в последствие да реализират проекти в общината;
- Да създаде благоприятна среда за комуникация между културни организации и институти;
- Да инициира раждането на нови идеи за културни инициативи, включително на територията на общината.
- Да се осигурят висококвалифицирани кадри, които да работят на територията на община Габрово
- Изграждане на устойчив поток от културни мениджъри;
- Интерес на културните мениджъри към случващото се на територията на общината;
- Осигуряване на външен приток на средства посредством фънд рейсинг работата на културните мениджъри;

Индикатори:

за дейност 1: организиране на едномесечни летни академии за културни мениджъри

- Анонсиране на академията
- Брой записали се участници
- Безплатен достъп на първите летни едномесечни издания
- Презентация на резултатите
- Брой реализирани проекти вследствие обучението
- Осигурено от Общината място за настаняване и провеждане на обучението
- Издаване на сертификат за завършен курс на обучение
- Публична презентация на резултатите

за дейност 2: две годишни стипендии за обучение по културен мениджмънт

- Обявяване на конкурс за общински стипендии за обучение по културен мениджмънт
- Присъждане на стипендиите

- Успешно завършване на обучението и последваща работа на територията на общината
- Брой реализирани инициативи от стипендиантите, анализ на качествените показатели

за дейност 3: създаване на следдипломна квалификационна програма за мениджъри в областта на изкуството и културата

- Намиране на подходящ партньор
- Стартиране на програмата, брой кандидатирали се
- Брой привлечени висококвалифицирани лектори (включително международни)
- Резултати от първи завършен курс
- Брой реализирани проекти на абсолвенти, оценка на качеството на съдържанието

Изпълнител:

- Община Габрово (за дейност 2)
- Община Габрово, съвместно с НПО (за дейност 1)
- Община Габрово в партньорство с висше учебно заведение или НПО с опит в областта (за дейност 3)

Период:

- 2014-2017 за дейност 1 (продължение при добри резултати)
- 2014-2020 за дейност 2 (периодично отчитане на резултата и евентуално продължение)
- 2016-2024 за дейност 3

Ресурс:

- Собствен ресурс/общински бюджет
- Външно финансиране

9. Международен фестивал за съвременни изкуства

“Международен фестивал на изкуствата - Габрово“ (International Art Festival Gabrovo) ще бъде вратата, през която световното съвременно изкуство влиза в България, а България излиза на световната сцена. Той ще се реализира в рамките на един месец и ще обединява различните дялове на съвременната култура в областите: музика, кино, театър, визуални изкуства, фотография, цирк, опера, танц, дизайн, архитектура, демонстрирайки активните връзки и взаимодействията между тях. Събитието има за цел да се отличи като най-големият фестивал за съвременни изкуства в България и платформа за изява на млади автори от балканския регион. Присъствието на артисти от цял свят ще създаде позитивен международен имидж на Габрово и региона и ще допринесе за превръщането им в ключова дестинация за културен туризъм. Друга пряка полза от фестивала ще бъде ролята му на подкрепящ развитието на образованието и културните индустрии в региона. Събитията от фестивала ще се случват на локации в градската среда, културната инфраструктура, индустриалните зони и природните забележителности.

При селекцията фестивалът ще се фокусира върху многообразието от форми в съвременното изкуство, качеството на съдържанието, взаимодействието между различни култури, достъпността за различни социални групи, тенденциите в съвременното изкуство с поглед в бъдещето.

Програмата ще се разпредели в рамките на един месец от летния сезон. Уикендите (четири последователни) включват основните акценти от международната програма, които ще привлекат публики от цялата страна, от Балканите и от Централна и Източна Европа, а делничните дни са запазени за емблематично за съвременната българска култура съдържание от всички области на изкуствата с основна целева група населението от региона. Фестивалът предвижда и пълноценна програма за деца: спектакли, интерактивни изложби, творчески и образователни работилници и образователни инициативи за млади.

Действия за постигане на целите:

Цел: Създаването на един от най-влиятелните международни фестивали за съвременни изкуства в България

Дейности:

- Обявяване на публичен конкурс за партньорска организация, която да реализира и управлява проекта

Задачи:

- Да позиционира Габрово на международната културна сцена като разпознаваема платформа за съвременни изкуства и трамплин за изява на млади автори

Индикатори:

- Участници от минимум десет държави
- Брой съвместни проекти в рамките на фестивала с чуждестранни културни организации
- Публика от цялата страна
- Международни публики след третото издание на фестивала

Изпълнител:

- Избран след национален конкурс културен оператор, който отговаря на критерии за капацитет и има опит в тази сфера

Период:

- Публичен конкурс и избор на партньор март-май 2015
- Старт на проекта - май-август 2016

Ресурс:

- Общинска фондация „Габрово - XXI век“

- Спонсорства от търговски компании
- Подкрепа от НПО
- Подкрепа от чуждестранни културни институти

10. Създаване на Общинска фондация в подкрепа на изпълнението на Стратегията

На основание чл.21, ал.1, т.14 от ЗМСМА и чл. 33 и следващите от ЗЮЛНЦ Общинският съвет Габрово е в правомощията си да създаде фондация (*работно наименование “Габрово XXI век”*), като юридическо лице, определено за извършване на общественополезна дейност по ЗЮЛНЦ. Учредител на Фондацията би могла да бъде Община Габрово, действаща и изразяваща своята воля по силата на закона, чрез Общински съвет – Габрово.

Създаването на Общинска фондация „Габрово - XXI век“ като външна самостоятелна и в значителна степен, независима от Общината институция, е най-важният инструмент за изпълнението на Стратегията на Габрово. Нейното развитие има за цел да създаде „движачата сила“ в културния сектор, да бъде сред позитивните примери в региона на Балканите.

Фондацията ще се учреди с първоначално дарение от Учредителя и финансира чрез последващи дарения от него, приходи от допълнителна стопанска дейност, дарения от физически и юридически лица (сдружения с нестопанска цел, фондации, търговски дружества), спонсорство, завещания от български и чуждестранни физически и юридически лица, както и с допълнително привлечени средства от други донори. Фондацията ще набира средства от участие в програми за финансиране и подпомагане дейности, съответстващи на определените в Учредителния акт предмет на дейност и цел, организирани от държавата или международни организации.

Нейната главна цел ще бъде изпълнението на Стратегията и, по-конкретно, на двугодишния план на действие, който ще се изработва на всеки 24 месеца и ще включва конкретни мерки за постигането на целите, които си поставя настоящият документ.

Въпросите на управлението на Фондацията се решават с Учредителния акт за нейното създаване, тя би могла да се управлява от Върховен колективен орган (т.е. ОбС) и мандатни Управителен съвет и изпълнителен директор. Отговорностите на изпълнителния директор ще бъдат свързани основно с привличането на външни средства и оперативното управление на институцията. Решенията за това какви проекти с какви средства да бъдат подкрепени следва да се взимат от Експертна комисия (жури) с мандат от една година, в състав международни, национални и местни експерти. Членовете на журито няма да имат право да участват отново в него за период от три години.

По волята на дарителите, Фондацията ще създава обособени вътрешни парични фондове за целево разходване на предоставени средства.

Комуникацията на дейността на фондацията ще бъде изцяло двуезична (български и английски), тъй като целта ѝ е да привлича проекти, идеи и експертиза от цял свят.

Фондацията ще има фиксиран минимален праг като процент от бюджета си за подкрепа на местните културни организации и артисти и проекти, реализиращи се на територията на община Габрово, които са в подкрепа на Стратегията, а също и подкрепа за международни проекти с българско участие, създадени и премиерно представени в Габрово.

Действия за постигане на целите:

Цел: Създаване на фондация в подкрепа на изпълнението на Стратегията

Дейност:

- Да финансира проекти в изпълнение на Стратегията

Задачи:

- Да гарантира изпълнението на Стратегията на Габрово

Индикатори:

- Изпълнение на Стратегията и годишните планове на действие

Изпълнител:

- Общински съвет Габрово, Община Габрово и Управителен съвет на Общинска фондация „Габрово - XXI век“

Период:

- Гласуване на решение за учредяване на фондацията на Общински съвет на Габрово - октомври 2013
- Старт на работа на фондацията - 1 януари 2014

Ресурс:

- Бюджета на Фондацията
- Партньорства по отделни проекти/дейности

11. Наредба за конкурсите за архитектура и градска среда

Създаването на наредба за конкурсите за архитектура и градска среда има за цел да регулира процесите на инициране, проектиране и комуникиране на обществено значими обекти, реализирани чрез участието на публични финанси. По този начин ще бъде създадена платформа за демократично и прозрачно решаване на градските проблеми и задачи. Много важен системен пропуск, който ще бъде елиминиран, е комуникирането на инвестиционните инициативи на общинско ниво с гражданите и организациите, създавайки адекватен на съвременното общество модел на гражданско участие.

Наредбата ще има за задача да установи допълнителни правила, които доразвиват и детайлизират, без да нарушават съществуващите законови норми на общинско, държавно и

европейско ниво, например “Наредба за провеждане на конкурси в устройственото планиране и инвестиционното проектиране, приета с ПМС No75 от 31.03.2009г. Обн. ДВ. бр. 26 от 7 Април 2009г.”

Обекти и задачи, които се предвижда да бъдат реализирани след провеждане на международни, национални конкурси или творчески ателиета и работилници, са:

- Център за съвременно изкуство
- Реконструкция на “Летен театър”
- Системи и елементи на градския дизайн (рекламни и преместваеми обекти, осветителни тела, инфо-киоски, мултимедийни и интерактивни съоръжения, водни и други атракции, спирки на градския транспорт, кошчета за смет, пейки, визуална комуникация);
- Реконструкция и оформление на инженерна инфраструктура (подлези, тунели, подпорни стени, мостове)
- Реконструкция на “Дом на хумора и сатирата”
- Реконструкция на сградния фонд на РБ „Априлов – Палаузов”
- Реконструкция на предгаров площад
- Резидентен център (резидентни центрове)
- Други сгради и пространства, принадлежащи на съществуващата или потенциална културна инфраструктура

Действия за постигане на целите:

Цел: Регулиране на процесите на проектиране и изграждане на обществено значими обекти, реализирани чрез участието на публични финанси

Дейности:

- Изработване на проект за общинска наредба

Задачи:

- Сформиране на експертен екип
- Проучване и анализ на съществуващата нормативна уредба (ЗУТ, наредба за архитектурните конкурси, общински и др. закони и подзаконови)
- Проучване на добри европейски практики и подобни документи
- Изработване на проекто-наредбата и синхронизирането ѝ с общински и др. норми

Индикатори:

- Възлагане на изпълнение
- Предварително обявяване и обществено обсъждане
- Приемане на предложения и корекции
- Междинно обсъждане на проекта
- Финално обсъждане на проект
- Приемане на проекто-наредбата от общински съвет и влизането ѝ в сила

Изпълнител:

- Експертен екип в сътрудничество с администрацията на Община Габрово

Период:

- 6 месеца

Ресурс:

- Общински финансов и експертен

12. Проект за осъвременяване и развитие на идентичността на Габрово като столица на хумора и сатирата

Елементите, които изграждат облика на Габрово като Столица на хумора и сатирата, са: Международно биенале на хумора и сатирата, Карнавал на хумора заедно с неговите съпътстващи събития и Домът на хумора и сатирата, който притежава значителна колекция и техническа база (изложбени зали, звукозаписна, вариететна зала и т.н.). Това съдържание трябва да остане и да се поддържа живо. Същевременно с това и в тон с нуждата от привличане на по-широка и млада публика от региона, страната и чужбина, то има нужда от разнообразяване и обогатяване посредством теми, посветени на съвременния хумор.

Някои от предложенията за подобни теми, отново развити на ежегодна цикличност по време на Карнавала или Биеналето или пръснати из годината, биха били:

- *Дни на комедията* / селекция от най-добрите филми, посветени на комедията и хумора (късометражни, пълнометражни, документални; да се организира и конкурс за най-забавен кратък филм - главно като дообогатяване и разширяване на програмата на Смешен филм фест);

- *Писателски семинар*, посветен на хумора и сатирата – разглеждане на книги по темата, кратки четения и обсъждания, писане на истории под ръководството на селектирани български и международни автори; резултат - книжно издание (списание, вестник, книга) на смеха;

- *Комикси* – да се въведат в избора за временни изложби и събития на Дома на хумора и сатирата; особено в Балканския регион има изключително силни и успешно изявяващи се комикс създатели; сигурен начин да се привлекат млади аудитории и да се влее съвременно съдържание в Дома;

- *Графити* – дни на рисуване на графити с хумор – събитието да кани графити райтъри от България и Европа; да е придружено с изпълнение на музикални групи и изграждането на временен скейт парк; начин да се активират не-централни квартали в Габрово и да се обживят изоставени пространства като стари цехове, съборени фабрики или неизползвани сгради;

- *Хумор ораторство* пред публика за кратки шеги-сцени в рамките на между 10 – 20 минути; или още Stand-Up Comedy или Габровска лига на разказвачите с хумор; това е допълнение и доразработване на вече съществуващите и добре разпознаваеми формати

Благолаж и Фестивал на комедийния спектакъл; може да се провежда вечер във вариетето на Дома на хумора и сатирата; да е придружен с уроци за такъв тип “хумор ораторство”/stand-up comedy performance; да се поканят някои от най-добрите импровизатори и писатели на комедийния жанр от САЩ като лектори и изпълнители.

За да има цялост разработването на подобни активности, е нужен кураторски екип, който да се грижи за единното послание, балансът в темите и поддържането на най-високо съдържателно ниво на събитията. Кураторският екип трябва да е съставен от различни специалисти, водещи в своята област, който да работи съвместно с представители на местните организации, които носят отговорност за провеждането на Международното биенале на хумора и сатирата и Карнавала на хумора. Препоръчително е съставът на кураторския екип да се сменя на всеки две години, за да се подсигури така нужното освежаване на идеите и различен поглед към темите.

Действия за постигане на целите:

Цел: Осъвременяване и развитие на идентичността на Габрово като столица на хумора и сатирата.

Дейност:

- Изработване на визуален и текстови проект за осъвременяване и развитие на идентичността на Габрово като столица на хумора и сатирата.
- Провеждане на поредица от събития, които да интегрират имиджовите мерки в културните институти и процеси на града, както и да приобщят публиката към новите послания на осъвременения облик на Столица на хумора и сатирата.

Задачи:

- Анализ и проучване на нематериалното културно наследство.
- Събиране на данни, свързани с асоциациите, които Столица на хумора и сатирата предизвиква сред гражданите и гостите на Габрово с цел надграждане на този облик и използване на потенциала, който се крие зад него.
- Изготвяне на нова визуална и текстова идентичност, тестване сред фокус групи, имплементиране и приложение в различни събития и дейности, включително разработка на нови сувенири.

Индикатори:

- Възлагане на задача за изработване на задание и конкурсна програма за визуална и текстова идентичност на Столица на хумора и сатирата;
- Обявяване на конкурс;
- Избор на проект/екип;
- Възлагане на доработване и изпълнение на проекта;
- Изготвяне на стратегия за участие във вече съществуващи събития посредством нови формати или иницирането на нови такива.

Изпълнител:

- Институти, организации и артисти в сферата на културните и творчески индустрии;
- Община Габрово

Период:

- 1 година - подготовка и изпълнение на заданието (2014 - 2015)
- имплементация в периода 2015 - 2024

Ресурс:

- Европейски програми
- Общински финансов и експертен ресурс
- Общинска фондация „Габрово - XXI век“

13. Насоки за реформа на обществени културни институти и администрация

Цялостната концепция за общинските културни институти (ОКИ) в Габрово и структурата им на управление се нуждаят от сериозна реформа. Мерките за тази реформа трябва да бъдат заложени още в първия двугодишен план за изпълнение на Стратегията (2014/15 г.).

Насоките, които задава тази Стратегия, са свързани с опростяване на структурата на управление, което предполага консолидиране на мениджмънта на общинските културни институти. Тази консолидация ще донесе по-добра координация по отношение на дейността им и ще позволи общи мерки, свързани с подобряване на качеството на съдържанието, което те представят.

Тези инструменти трябва да мотивират ОКИ в две основни посоки - да създават качествено съдържание, самостоятелно или в партньорство с местни, национални и/или международни организации и институции и да привличат допълнително външно финансиране в продуцирането на това съдържание.

Достъпът на ОКИ до ресурсите на Общинска фондация „Габрово - XXI век“ за създаването на културно съдържание ще бъде осъществяван посредством правилата на фондацията.

Управленските екипи на общинските културни институти ще бъдат включени в програми за обучения по културен мениджмънт.

Дейността на общинските културни институции още от началото на 2014 г. ще бъде изцяло подчинена на изпълнението на Стратегията на Габрово.

Действия за постигане на целите:

Цел: Съвременен мениджмънт на ОКИ, който да доведе до повишаване на качеството на съдържанието в тези институти, до създаването на съвместни проекти с местни, национални и международни културни организации и до привличането на външни средства чрез кандидатстване по проекти и намиране на спонсори.

Дейности:

- Провеждане на реформа в управлението на ОКИ

Задачи:

- Проучване на добри световни практики

Индикатори:

- Увеличаване на публиките на ОКИ, привличане на допълнителни средства за дейността им, реализирането на съвместни проекти с местни, национални и международни културни организации, увеличаване на приходите от културните индустрии

Изпълнител:

- Община Габрово

Период:

- Януари 2014 – юни 2014

Ресурс:

- Община Габрово

14. Картографиране на местата за култура (мапинг)

Фундаментален етап от развитието и самоопределянето на един град като културен център е познанието и използването на собствените ресурси. Проектът е важен инструмент за реализирането на Стратегията, поставяйки си за основна цел да идентифицира, проучи и визуализира съществуващите и потенциални пространства (сгради и градска среда), които имат или биха могли да приемат културно съдържание. Много важна част от проекта е идентифицирането, проучването и представянето на организациите в креативния и творчески сектор, което ще даде много добра представа за организационния, творчески и експертен капацитет на организациите и ще спомогне за изграждането на контактни и работни мрежи.

Действия за постигане на целите:

Цел: Да идентифицира, проучи и визуализира съществуващите и потенциални пространства (сгради и градска среда), които имат или биха могли да приемат културно съдържание, както и да бъдат идентифицирани, проучването, представянето на организациите в креативния и творчески сектор.

Дейности:

- Проучване, описване и визуализиране в онлайн платформата на проекта на съществуващи сгради – културни и образователни институти/организации). Ще бъде анализиран техният оперативен и потенциален капацитет, ще бъдат

синтезирани възможностите за развитие и формите за ефективна и енергоефективна поддръжка

- Проучване, описване на съществуващи сгради, изпразнени от съдържание, изоставени и неадекватно използвани. Тук основно внимание ще бъде обърнато на индустриалната археология, която е свързана с имиджа на града, а, от друга страна, представлява интерес като провокираща творческа среда за културни и дизайнерски проекти
- Идентифициране на съществуващи културни организации и експертен ресурс, и изграждане на контактни мрежи чрез серия от събития - семинари, обучения и отворени покани

Задачи:

- Визуализиране и информиране за потенциала на съществуващите културни и образователни институти
- Визуализиране и информиране за потенциала на съществуващи сгради на културното наследство, индустриалната археология и др.
- Осъществяване на обмен на знания и опит в откриване, реконструиране и използване на пространства за култура
- Подпомагане на комуникацията и информираността на културния сектор за потенциални и съществуващи места, достъпа до програми и партньори за тяхното ревитализиране

Индикатори:

- Възлагане за изпълнение на проекта
- Официално обявяване на старта на проекта и събиране на интерес
- Реализиране на пилотни инициативи

Изпълнител:

- Община Габрово, организации от креативния сектор, професионалисти, експерти, стажанти и доброволци

Ресурс:

- Общински финансов и експертен ресурс, НПО експертен ресурс, програми за архитектурни и научно-изследователски проекти

Използвани документи:

1. Интегриран план за градско възстановяване и развитие на гр. Габрово
2. Общински план за развитие на община Габрово, 2005-2013
3. Методология за изготвяне на национална стратегия за развитие на изкуствата, културното наследство, културните и творчески индустрии и културния туризъм в България
4. Стратегия за развитие за културата в София 2013-2023
5. Национална стратегия за развитие на научните изследвания 2020 г.
6. Национална стратегия за устойчиво развитие на туризма в република България 2009-2013
7. Възрожденският град: Концепция за регионален туристически продукт на туристически район „Габрово- Трявна – Севлиево”
8. Уеб-сайт на град Габрово
9. Методология за изготвяне на национална стратегия за развитие на изкуствата, културното наследство, културни и творчески индустрии и културен туризъм в България (Обсерватория по икономика на културата)
10. Национална стратегия за младежта 2010 – 2020 г.
11. Българската култура и парламентарните избори - 2013, © Обсерватория по икономика на културата
12. Културната идентичност на град Габрово – перспективи от миналото и днес, сборник „Изкуствата, пазарът, публиките, Институт за изследване на изкуствата, 15-17 ноември 2012”, Радосвета Кирова, Цветелина Славчева

ПРИЛОЖЕНИЕ 1

Приложението представлява становище от екипа на ИПГВР-Габрово за взаимна свързаност между заложените в интегрирания план за градско възстановяване и развитие на град Габрово програми за реализация и проекти от една страна, и от друга, инструментите на Стратегията.

Приложението е изработено със съдействието на урбанист Ангел Буров, член на екипа на ИПГВР - Габрово.

Дейност 1 Център за съвременни изкуства

Проекти: ЗВ1-2.2: “Културните здания”

Период: 2016 септември – 2018 август

Ресурс: ОПРР 2014-2020 ПО 1.5 + ОПРЧР 2014-2020 ПО 1 + ПО 2 + финансови инструменти + частни инвеститори

Връзки: В ИПГВР е заложен проект попадащ в Група проекти 2: “Интегрирано възстановяване и доразвиване на елементите на градската жизнена среда и обектите на публичната инфраструктура с висока обществена значимост”, към Програмата за реализация в Зона за въздействие 1 (ЗВ1) с преобладаващ социален характер „Русевци – Колелото – Радичевец“, Проект ЗВ1-2.2: “Културните здания” (Възстановяване на съществуващите и изграждане на нови ключови обекти на културната инфраструктура в Габрово: Дом на хумора и сатирата, бившата Професионална гимназия по текстил и моден дизайн, Планетариум и астрономическа обсерватория, бивш Пионерски дом, бивш Младежки дом, нов център за модерни изкуства); Проектът включва две основни дейности, които са обвързани директно със Стратегията, чието изготвяне Общината реши да възложи своевременно, но нейната конкретизация и изготвянето на програма за управление на културните дейности е заложено да се осъществява въз основа на ПЧП, което следва да се прецизира от гледна точка на използване на финансови инструменти, участие на частни партньори в изграждането / възстановяването, поддръжката и управлението на културните дейности, вероятно включвайки по-сериозното участие на независими творци; Дейностите са описани по следния начин: Дейност ЗВ1- 2.2.3: Проучване на специфичните потребности (анализ на нагласите на потребителите, културните дейци, културните институти и неправителствени организации, правен и финансово-икономически анализ на бизнес модел, въз основа на финансови инструменти), техническа подготовка и съгласуване на инвестиционна програма, подготовка на културна стратегия и програма за управление на културни дейности въз основа на публично-частни партньорства (ПЧП); Дейност ЗВ1- 2.2.6: Провеждане на пилотна фаза от програма за управление на културните дейности; Предвидено е изпълнението на симетричен проект в

Програмата за реализация в Зона за въздействие 3 (ЗВ3) на публични функции с висока обществена значимост „Янтра – Синкевица – Паничарка“, който е със същия период на изпълнение и всъщност заедно обхващат по-големите обекти на културната инфраструктура и съответните културни институти; Центърът за съвременни изкуства има конкретно предназначение в изготвеното изменение на ПУП в обхвата на зала Орловец.

Дейност 3 Система за комуникиране на културни събития и проекти

Проекти: ЗВ3-6.1 “Много лица” и ЗВ3-6.2 “Градски съкровища”

Период: 2017 януари – 2018 декември за проект “Много лица” и 2019 януари – 2020 декември за проект “Градски съкровища”

Ресурс: ОПИК 2014-2020 ПО 1 + ОПРЧР 2014-2020 ПО 1 + ПО 2 + частни инвеститори за проект “Много лица”; ОПРР 2014-2020 ПО 1.2 + ПО 1.5 + частни инвеститори за “Градски съкровища”

Връзки: В ИПГВР са заложили два проекта попадащи в Група проекти 6 “Интегрирани инвестиции в предлагането на разнообразен туристически продукт”, към Програмата за реализация в Зона за въздействие 3 (ЗВ3) на публични функции с висока обществена значимост „Янтра – Синкевица Паничарка“, Проект ЗВ3-6.1 “Много лица” (Създаване на Градска мрежа за развитие на туризъм (туристически информационен център) и оценка на съществуващия културен календар за обогатяване на активностите, част от Разноликото Габрово”. Основен център в сградата на Дом на културата „Емануил Манолов“. Вторични центрове в сградите на ХГ „Христо Цокев“, Драматичен театър „Рачо Стоянов“ и НЧ „Априлов-Палаузов“, сградите на ПУ „Николай Палаузов“ и 5-то ОУ „Хр. Смирненски“ и др.) и Проект ЗВ3-6.2 “Градски съкровища” (Създаване на мрежа от културни маршрути, тематични екопътеки и зелени коридори за велосипеден транспорт, панорамни площадки, знакова информационна система и специфично осветление на КН, цялостно благоустройство и обзавеждане на средата около и към туристическите обекти и включване на възрастните хора като пазители на градската памет.); Двамата проекта може много успешно да включат набор от виртуални и физически елементи и съдържание свързани с информация и комуникация от гледна точка на културни ценности и образи, културни събития и инициативи ориентирани към посетителите на града и региона, но същевременно и към жителите; Проект ЗВ3-6.1 “Много лица” включва две основни дейности, които са обвързани с туристическото предлагане, в т.ч. културни събития и проекти: Дейност ЗВ3-6.1.3: Проучване на специфичните потребности (анализ на нагласите на собствениците, обитателите, творците, културните дейци, културните институти и неправителствени организации и туроператорите) и подготовка на маркетингова стратегия и план за действие на предлаганите туристическите образи на града въз основа на публично-частни партньорства (ПЧП); Дейност ЗВ3-6.1.5: Провеждане на плана за действие, част от маркетинговата стратегия на предлаганите туристическите образи на града; Проект ЗВ3-6.2 “Градски съкровища” включва основна дейност, която е обвързана с концепция за единен художествен облик и интерактивна информационна и пр. система: Дейност ЗВ3-

6.2.3: Проучване на специфичните потребности (анализ на нагласите на собствениците, обитателите, творците, културните дейци, културните институти и неправителствени организации и туроператорите), техническа подготовка и съгласуване на инвестиционна програма, подготовка на концепция за единен художествен облик, подготовка на схема за интерактивна система за информация, социализация и интерпретация за мрежата от културни ценности въз основа на публично-частни партньорства (ПЧП); Не е предвидено изпълнението на симетричен проект в Програмата за реализация в Зона за въздействие 1 (ЗВ1) с преобладаващ социален характер „Русевци – Колелото - Радичевец“, но това не е пречка обекти на територията на града и в общината да бъдат информационно обвързани към скелета на системата в публичната зона. Чисто физически голяма част от културните обекти в социалната зона са на границата или в контактната зона с публичната, съответно разработена концепция за единен художествен облик би могло да се прилага за целия град при благоустройствени дейности около публични сгради и пространства.

Дейност 4 Дизайн център

Проекти: ЗВ1-2.2: “Културните здания” (ЗВ3-4.3 “Творчески подход” и ЗВ1- 1.5 “Мостът на Кристо”)

Период: 2016 септември – 2018 август за проект “Културните здания” (2018 януари – 2020 декември за проект “Творчески подход”; 2014 юли – 2015 декември за проект “Мостът на Кристо”)

Ресурс: ОПРР 2014-2020 ПО 1.5 + ОПРЧР 2014-2020 ПО 1 + ПО 2 + финансови инструменти + частни инвеститори за проект “Културните здания” (ОПИК 2014-2020 ПО 3 + финансови инструменти + частни инвеститори за проект “Творчески подход”; ОПРР 2014-2020 ПО 1.2 за проект “Мостът на Кристо”)

Връзки: В ИПГВР е заложен проект попадащ в Група проекти 2: “Интегрирано възстановяване и доразвитие на елементите на градската жизнена среда и обектите на публичната инфраструктура с висока обществена значимост”, към Програмата за реализация в Зона за въздействие 1 (ЗВ1) с преобладаващ социален характер „Русевци – Колелото – Радичевец“, Проект ЗВ1-2.2: “Културните здания” (Възстановяване на съществуващите и изграждане на нови ключови обекти на културната инфраструктура в Габрово: Дом на хумора и сатирата, бившата Професионална гимназия по текстил и моден дизайн, Планетариум и астрономическа обсерватория, бивш Пионерски дом, бивш Младежки дом, нов център за модерни изкуства); Проектът включва две основни дейности, които са обвързани директно с културната стратегия, чието изготвяне Общината реши да възложи своевременно, но нейната конкретизация и изготвянето на програма за управление на културните дейности е заложено да се осъществява въз основа на ПЧП, което следва да се прецизира от гледна точка на използване на финансови инструменти, участие на частни партньори в изграждането / възстановяването, поддръжката и управлението на културните дейности, вероятно включвайки по-сериозното участие на

независими творци; Дейностите са описани по следния начин: Дейност ЗВ1- 2.2.3: Проучване на специфичните потребности (анализ на нагласите на потребителите, културните дейци, културните институти и неправителствени организации, правен и финансово-икономически анализ на бизнес модел, въз основа на финансови инструменти), техническа подготовка и съгласуване на инвестиционна програма, подготовка на културна стратегия и програма за управление на културни дейности въз основа на публично-частни партньорства (ПЧП); Дейност ЗВ1- 2.2.6: Провеждане на пилотна фаза от програма за управление на културните дейности; Предвидено е изпълнението на симетричен проект в Програмата за реализация в Зона за въздействие 3 (ЗВ3) на публични функции с висока обществена значимост „Янтра – Синкевица – Паничарка“, който е със същия период на изпълнение и всъщност заедно обхващат по-големите обекти на културната инфраструктура и съответните културни институти; бившата Професионална гимназия по текстил и моден дизайн е потенциално място за създаването на Дизайн център, Международна академия за дизайн и част от мрежата обекти съставляващи Международен резидентен център (другите обществени сгради подходящи за целта на Международния резидентен център са например бившият Пионерски и Младежки дом, попадащи в същата зона и в този пакет от обекти, а в Публичната зона е сградата на празното училище “Христо Смирненски”, включена в Проект ЗВ3-4.3 “Творчески подход”, попадащ в Група проекти 4 “Интегрирано възстановяване на производствените зони и развитие на конкурентноспособна бизнес общност” към Програмата за реализация в Зона за въздействие 3 (ЗВ3) „Янтра – Синкевица – Паничарка“ (Създаване на мултимедийни центрове и работилници за младежка активност и творчески индустрии - в сградите на ПУ „Николай Палаузов“ и 5-то ОУ „Христо Смирненски“), включващ следните две ключови дейности: Дейност ЗВ3-4.3.3: Проучване на специфичните потребности (анализ на нагласите на собствениците на замърсени, неизползвани или частично използвани индустриални и други терени, ситуационен анализ на творческите индустрии в Габрово, правен и финансово-икономически анализ на бизнес модел, въз основа на финансови инструменти), подготовка на схема за възобновяване на „кафяви“ зони, временни ползвания и динамичен художествен облик, устройствена и техническа подготовка и съгласуване на инвестиционна програма, подготовка на механизъм за управление, бизнес план и маркетингова стратегия с план за действие за творческите пространства въз основа на публично-частни партньорства (ПЧП); Дейност ЗВ3-4.3.6: Провеждане на плана за действие, част от маркетинговата стратегия за творческите пространства;) на едно място, разполагайки със значителна площ, като собствеността е до някъде проблематична (държавна и малка част частна), но при достатъчно активни действия би могло да бъде прехвърлена на Общината или да има партньорство между Държавата, Общината и частни партньори; В района е предвидено и осъществяването на Проект ЗВ1- 1.5 “Мостът на Христо” (Изграждане на мост над р. Янтра за пешеходно и велосипедно движение в участъка на спортна зала "Орловец") попадащ в Група проекти 1 “Интегрирано изграждане и рехабилитация на техническата и транспортната инфраструктура в зоните” към Програмата за реализация в Зона за въздействие 1 (ЗВ1) с преобладаващ социален характер „Русевци – Колелото – Радичевец“, включващ и Дейност ЗВ1-1.5.3: Техническа подготовка и съгласуване на инвестиционен проект и подготовка на концепция за динамичен художествен облик на моста

Дейност 5 Международна академия за дизайн

Проекти: ЗВ1-2.2: “Културните здания” (ЗВ3-4.3 “Творчески подход” и ЗВ1- 1.5 “Мостът на Кристо”)

Период: 2016 септември – 2018 август за проект “Културните здания” (2018 януари – 2020 декември за проект “Творчески подход”; 2014 юли – 2015 декември за проект “Мостът на Кристо”)

Ресурс: ОПРР 2014-2020 ПО 1.5 + ОПРЧР 2014-2020 ПО 1 + ПО 2 + финансови инструменти + частни инвеститори за проект “Културните здания” (ОПИК 2014-2020 ПО 3 + финансови инструменти + частни инвеститори за проект “Творчески подход”; ОПРР 2014-2020 ПО 1.2 за проект “Мостът на Кристо”)

Връзки: /виж дейност 4/

Дейност 6 Международен резидентен център

Проекти: ЗВ1-2.2: “Културните здания” (ЗВ3-4.3 “Творчески подход” и ЗВ1- 1.5 “Мостът на Кристо”)

Период: 2016 септември – 2018 август за проект “Културните здания” (2018 януари – 2020 декември за проект “Творчески подход”; 2014 юли – 2015 декември за проект “Мостът на Кристо”)

Ресурс: ОПРР 2014-2020 ПО 1.5 + ОПРЧР 2014-2020 ПО 1 + ПО 2 + финансови инструменти + частни инвеститори за проект “Културните здания” (ОПИК 2014-2020 ПО 3 + финансови инструменти + частни инвеститори за проект “Творчески подход”; ОПРР 2014-2020 ПО 1.2 за проект “Мостът на Кристо”)

Връзки: /виж дейност 4/

Дейност 7 Неформален образователен център

Проекти: ЗВ1-2.5 и ЗВ3-2.6 “Училищният двор”, ЗВ1-3.2 и ЗВ3-3.2 “Подкрепа на общността”, както и ЗВ3-4.3 “Творчески подход”

Период: 2014 януари – 2015 декември за проектите “Училищният двор”, 2014 юни – 2016 юли за проект “Подкрепа на общността” в Социалната зона и 2019 януари – 2020 декември

за проект “Подкрепа на общността” в Публичната зона; 2018 януари – 2020 декември за проект “Творчески подход”

Ресурс: ОПРР 2014-2020 ПО 1.6 + ОПРЧР 2014-2020 ПО 2 + ОПНОИР 2014-2020 ПО 3 за проектите “Училищният двор”; ОПРЧР 2014-2020 ПО 2 + ОПНОИР 2014-2020 ПО 3 за проектите “Подкрепа на общността”; ОПИК 2014-2020 ПО 3 + финансови инструменти + частни инвеститори за проект “Творчески подход”

Връзки: В ИПГВР са заложени пет проекта включващи неформално образование ориентирано към ученици, местна общност или разнообразни културни мрежи; Два симетрични проекта в Група проекти 2 “Интегрирано възстановяване и доразвитие на елементите на градската жизнена среда и обектите на публичната инфраструктура с висока обществена значимост” към Програмите за реализация в Зони за въздействие 1 и 3 (ЗВ1 и ЗВ3) с преобладаващ социален характер и на публични функции с висока обществена значимост „Русевци – Колелото – Радичевец” и „Янтра – Синкевица Паничарка“ - Проекти ЗВ1 2-5 и ЗВ3-2.6 “Училищният двор” (Приспособяване на дворовете на училищата и на детските градини за дейности на открито в контекста на идеята за средата като третия учител: В Зона 1 - ПМГ "Акад. Иван Гюзелев", СОУ "Райчо Каролев", ОУ "Ран Босилек", ОУ "Ц. Дюстабанов", ОУ "Св. св. Кирил и Методий", ЦДГ "Мики маус", ЦДГ "Младост", ЦДГ "Радост" 1, ЦДГ "Радост" 2, ЦДГ "Явор", ЦДГ "Слънце" 1, ЦДГ "Слънце" 2, ЦДГ "Перуника" 2, в Зона 3 - НУ "Васил Левски, 2-ро ОУ "Неофит Рилски", ОУ "Иван Вазов", ОДЗ Ран Босилек, ОДЗ Дъга 1, ЦДГ Мечо пух, ЦДГ 1-ви Юни); Други два симетрични проекта в Група проекти 3 “Интегрирано възстановяване на жилищните зони и развитие на устойчива местна общност” към Програмите за реализация в Зони за въздействие 1 и 3 (ЗВ1 и ЗВ3) с преобладаващ социален характер и на публични функции с висока обществена значимост „Русевци – Колелото – Радичевец” и „Янтра – Синкевица Паничарка“ - Проекти ЗВ1-3.2 и ЗВ3-3.2 “Подкрепа на общността” (Подкрепа и развитие на локалните и кварталните центрове за общностни практики и неформално обучение в зоната и внедряване на инсталации и провокации към гражданите и обществеността с екологична и социална насоченост – в Зона 1 - в сградите на НЧ „Христо Смирненски“ 1949 и НЧ "Св. Св. Дамаскин и Онуфрий Габровски – 2011", в Зона 3 - в сградата на НЧ „Отец Паисий 1933“ и др.); В петия проект, попадащ в Група проекти 4 “Интегрирано възстановяване на производствените зони и развитие на конкурентноспособна бизнес общност” към Програмата за реализация в Зона за въздействие 3 (ЗВ3) „Янтра – Синкевица – Паничарка“ - Проект ЗВ3-4.3 “Творчески подход” (Създаване на мултимедийни центрове и работилници за младежка активност и творчески индустрии - в сградите на ПУ „Николай Палаузов“ и 5-то ОУ „Христо Смирненски“) не е изрично споменато неформалното образование, но то е едно от възможните средства за развитие на творчески индустрии и младежка активност; Петте проекта може много успешно да включат взаимнообвързани или последователни активности в сферата на неформалното образование; Проектите ЗВ1-2.5 и ЗВ3-2.6 “Училищният двор” включват две основни дейности, които са обвързани със средата и използването на неформалното образование: Дейност ЗВ1- 2.5.3 / ЗВ3-2.6.3: Проучване на специфичните потребности (анализ на нагласите на деца, ученици, родители и учители, анализ на добри практики в сферата на откривателското учене и неформалното

образование), техническа подготовка и съгласуване на инвестиционна програма и подготовка на образователна програма „Средата – третият учител“; Дейност ЗВ1- 2.5.5 / ЗВ3-2.6.5: Обучения на учители и родители в откривателски и неформални форми на обучение и пилотно приложение на образователната програма „Средата – третият учител“; Проектите ЗВ1-3.2 и ЗВ3-3.2 “Подкрепа на общността” включват две основни дейности свързани с неформално образование насочено към общностите в кварталите на Габрово: Дейност ЗВ1-3.2.3 / ЗВ3-3.2.3: Проучване на специфичните потребности (анализ на нагласите към общностни практики за активно включване), техническа подготовка на инвестиционна програма и подготовка на пилотна програма за установяване и развитие на общностни практики за активно включване въз основа на публично-частни партньорства (ПЧП); Дейност ЗВ1-3.2.6 / ЗВ3-3.2.6: Провеждане на пилотна фаза от партньорска програма за установяване и развитие на общностни практики (вкл. културни дейности, неформално обучение, социално предприемачество и пр.) за активно включване; Проектът ЗВ3-4.3 “Творчески подход” включва следните две ключови дейности, в които неформалното образование може да намери благоприятна почва в цикъла на развитие на творчески индустрии: Дейност ЗВ3-4.3.3: Проучване на специфичните потребности (анализ на нагласите на собствениците на замърсени, неизползвани или частично използвани индустриални и други терени, ситуационен анализ на творческите индустрии в Габрово, правен и финансово-икономически анализ на бизнес модел, въз основа на финансови инструменти), подготовка на схема за възобновяване на „кафяви“ зони, временни ползвания и динамичен художествен облик, устройствена и техническа подготовка и съгласуване на инвестиционна програма, подготовка на механизъм за управление, бизнес план и маркетингова стратегия с план за действие за творческите пространства въз основа на публично-частни партньорства (ПЧП); Дейност ЗВ3-4.3.6: Провеждане на плана за действие, част от маркетинговата стратегия за творческите пространства;

Дейност 8 Обучителни програми за културни мениджъри

Проекти: ЗВ1-2.2 / ЗВ3-2.2: “Културните здания”

Период: 2016 септември – 2018 август

Ресурс: ОПРР 2014-2020 ПО 1.5 + ОПРЧР 2014-2020 ПО 1 + ПО 2 + финансови инструменти + частни инвеститори

Връзки: В ИПГВР са заложили проекти попадащи в Група проекти 2: “Интегрирано възстановяване и доразвитие на елементите на градската жизнена среда и обектите на публичната инфраструктура с висока обществена значимост”, към Програмите за реализация в Зона за въздействие 1 (ЗВ1) с преобладаващ социален характер „Русевци – Колелото – Радичевец“ и Зона за въздействие 3 (ЗВ3) на публични функции с висока обществена значимост „Янтра – Синкевица – Паничарка“, Проекти ЗВ1-2.2 и ЗВ3-2.2 “Културните здания” (Възстановяване на съществуващите и изграждане на нови ключови

обекти на културната инфраструктура в Габрово: Дом на хумора и сатирата, бившата Професионална гимназия по текстил и моден дизайн, Планетариум и астрономическа обсерватория, бивш Пионерски дом, бивш Младежки дом, нов център за модерни изкуства в Социалната зона и сгради и прилежащи пространства на Дом на културата „Емануил Манолов“, Летен театър, Художествена галерия „Христо Цокев“, Драматичен театър „Рачо Стоянов“ и НЧ „Априлов-Палаузов“ в Публичната зона); Проектите включват две основни дейности, които следва да бъдат обвързани с обучения, включително и на хора с увреждания: Дейност ЗВ1- 2.2.3 / ЗВ3-2.2.3: Проучване на специфичните потребности (анализ на нагласите на потребителите, културните дейци, културните институти и неправителствени организации, правен и финансово-икономически анализ на бизнес модел, въз основа на финансови инструменти), техническа подготовка и съгласуване на инвестиционна програма, подготовка на културна стратегия и програма за управление на културни дейности въз основа на публично-частни партньорства (ПЧП); Дейност ЗВ1- 2.2.6 / ЗВ3-2.2.6: Провеждане на пилотна фаза от програма за управление на културните дейности

Дейност 12 Проект за осъвременяване и развитие на идентичността на Габрово като столица на хумора и сатирата

Проекти: ЗВ1-2.2: “Културните здания”

Период: 2016 септември – 2018 август

Ресурс: ОПРР 2014-2020 ПО 1.5 + ОПРЧР 2014-2020 ПО 1 + ПО 2 + финансови инструменти + частни инвеститори

Връзки: В ИПГВР е заложен проект попадащ в Група проекти 2: “Интегрирано възстановяване и доразвитие на елементите на градската жизнена среда и обектите на публичната инфраструктура с висока обществена значимост”, към Програмата за реализация в Зона за въздействие 1 (ЗВ1) с преобладаващ социален характер „Русевци – Колелото – Радичевец“, Проект ЗВ1-2.2: “Културните здания” (Възстановяване на съществуващите и изграждане на нови ключови обекти на културната инфраструктура в Габрово: Дом на хумора и сатирата, бившата Професионална гимназия по текстил и моден дизайн, Планетариум и астрономическа обсерватория, бивш Пионерски дом, бивш Младежки дом, нов център за модерни изкуства); Проектът включва две основни дейности, които са обвързани директно с културната стратегия, чието изготвяне Общината реши да възложи своевременно, но нейната конкретизация и изготвянето на програма за управление на културните дейности е заложено да се осъществява въз основа на ПЧП, което следва да се прецизира от гледна точка на използване на финансови инструменти, участие на частни партньори в изграждането / възстановяването, поддръжката и управлението на културните дейности, вероятно включвайки по-сериозното участие на независими творци; Дейностите са описани по следния начин: Дейност ЗВ1- 2.2.3: Проучване на специфичните потребности (анализ на нагласите на потребителите,

културните дейци, културните институти и неправителствени организации, правен и финансово-икономически анализ на бизнес модел, въз основа на финансови инструменти), техническа подготовка и съгласуване на инвестиционна програма, подготовка на културна стратегия и програма за управление на културни дейности въз основа на публично-частни партньорства (ПЧП); Дейност ЗВ1- 2.2.6: Провеждане на пилотна фаза от програма за управление на културните дейности; Предвидено е изпълнението на симетричен проект в Програмата за реализация в Зона за въздействие 3 (ЗВ3) на публични функции с висока обществена значимост „Янтра – Синкевица – Паничарка“, който е със същия период на изпълнение и всъщност заедно обхващат по-големите обекти на културната инфраструктура и съответните културни институти; Домът на хумора и сатирата попада в пакета на този проект.

Дейност 14 Картографиране на местата за култура (мапинг)

Проекти: ЗВ1-2.2 / ЗВ3-2.2 “Културните здания” и ЗВ3-4.3 “Творчески подход”

Период: 2016 септември – 2018 август за проект “Културните здания”; 2018 януари – 2020 декември за проект “Творчески подход”

Ресурс: ОПРР 2014-2020 ПО 1.5 + ОПРЧР 2014-2020 ПО 1 + ПО 2 + финансови инструменти + частни инвеститори за проектите “Културните здания”; ОПИК 2014-2020 ПО 3 + финансови инструменти + частни инвеститори за проект “Творчески подход”

Връзки: В ИПГВР са заложили проекти попадащи в Група проекти 2: “Интегрирано възстановяване и доразвитие на елементите на градската жизнена среда и обектите на публичната инфраструктура с висока обществена значимост”, към Програмите за реализация в Зона за въздействие 1 (ЗВ1) с преобладаващ социален характер „Русевци – Колелото – Радичевец“ и Зона за въздействие 3 (ЗВ3) на публични функции с висока обществена значимост „Янтра – Синкевица – Паничарка“, Проекти ЗВ1-2.2 и ЗВ3-2.2 “Културните здания” (Възстановяване на съществуващите и изграждане на нови ключови обекти на културната инфраструктура в Габрово: Дом на хумора и сатирата, бившата Професионална гимназия по текстил и моден дизайн, Планетариум и астрономическа обсерватория, бивш Пионерски дом, бивш Младежки дом, нов център за модерни изкуства в Социалната зона и сгради и прилежащи пространства на Дом на културата „Емануил Манолов“, Летен театър, Художествена галерия „Христо Цокев“, Драматичен театър „Рачо Стоянов“ и НЧ „Априлов-Палаузов“ в Публичната зона); Проектите включват две основни дейности, които са обвързани с широкообхватно проучване и инвестиционно проектиране на нова / преустройство, реконструкция и пр. на културната инфраструктура в двете зони в рамките на Дейност ЗВ1- 2.2.3 / ЗВ3-2.2.3 Проучване на специфичните потребности (анализ на нагласите на потребителите, културните дейци, културните институти и неправителствени организации, правен и финансово-икономически анализ на бизнес модел, въз основа на финансови инструменти), техническа подготовка и съгласуване на инвестиционна програма, подготовка на културна стратегия и програма за управление на

културни дейности въз основа на публично-частни партньорства (ПЧП); В другият заложен проект имащ връзка с картографирането на местата за култура - Проект ЗВЗ-4.3 “Творчески подход”, попадащ в Група проекти 4 “Интегрирано възстановяване на производствените зони и развитие на конкурентноспособна бизнес общност” към Програмата за реализация в Зона за въздействие 3 (ЗВЗ) „Янтра – Синкевица – Паничарка“ (Създаване на мултимедийни центрове и работилници за младежка активност и творчески индустрии - в сградите на ПУ „Николай Палаузов“ и 5-то ОУ „Христо Смирненски“), включва Дейност ЗВЗ-4.3.3: Проучване на специфичните потребности (анализ на нагласите на собствениците на замърсени, неизползвани или частично използвани индустриални и други терени, ситуационен анализ на творческите индустрии в Габрово, правен и финансово-икономически анализ на бизнес модел, въз основа на финансови инструменти), подготовка на схема за възобновяване на „кафяви“ зони, временни ползвания и динамичен художествен облик, устройствена и техническа подготовка и съгласуване на инвестиционна програма, подготовка на механизъм за управление, бизнес план и маркетингова стратегия с план за действие за творческите пространства въз основа на публично-частни партньорства (ПЧП).

ПРИЛОЖЕНИЕ 2

В това приложение са представени съществуващите сгради на културата в община Габрово, които ще бъдат използвани цялостно или частично в подкрепа на изпълнението на Стратегията. Информацията е предоставена от Община Габрово. По-задълбочено и детайлно изучаване на състоянието и потенциала на съществуващия сграден фонд е предвидено в рамките на „Дейност 14 - картографиране на местата за култура“.

ДОМ НА КУЛТУРАТА „ЕМ. МАНОЛОВ”

Сградата е на 4 етажа с партер и три сутеренни нива. Застроена площ 2122 кв.м. , разгърнатата площ 4642 кв.м. Прилежащ на сградата парк – 3693 кв.м. Домът на културата разполага с многофункционална сцена и зрителна зала с 760 места., както и с допълнителна въртяща сцена. В сградата има още четири зали по 150 кв.м. – балетна зала, хорова зала, танцова зала и фитнес зала. Има обособени и три салона с до 100 места, 5 репетиционни зали, 50 стаи по 13 кв.м., гримьорни, складове и сервизни помещения, дърводелска работилница.

ЗАЛА “ВЪЗРАЖДАНЕ”

Масивна сграда на два етажа със сутерен – гараж + фойета – 900 кв.м. Многофункционална, основно реновирана по проект. Притежава перфектна съвременна озвучителна и осветителна техника., два падащи екрана, подходящи за кинопрожекции, презентации и др. Брой на седящите места – 385. Основно се използва за концертни изяви, кинопрожекции, училищни празници, обучения, семинари, тържествени заседания и др. Разполага с 3 бр. оборудвани гримьорни и сервизни помещения.

ЛЕТЕН ТЕАТЪР

Масивна сграда – 1200 кв.м., амфитеатър 2310 кв.м. и дворно място 6635 кв.м. Седящи места – 2500. Използвана е за концерти, дискотеки, кинопрожекции, фестивали и др. масови събития. В момента е в много лошо състояние. Нуждае се от основен ремонт и реконструкция. Разполага с гримьорни, сервизни помещения и няколко зали.

ХГ ”ХР. ЦОКЕВ”

Масивна сграда на 4 етажа, с обща разгърнатата площ – 3400 кв.м. Основно ремонтирана. Една от най-хубавите галерии в страната. Ползва се основно за експониране на изложби,

подходящи концертни прояви, обучения, тържествени сесии, фестивали и др. Притежава 2 бр. рояла, разположени в залата на 2 етаж.

МАСИВНА СГРАДА ЗА ЕКСПОЗИЦИИ В М. „ГРАДИЩЕ“

Сградата е на един етаж, покрита с бетонова плоча - 193.50 кв.м. Замислена за експозиция на находките извадени от късно античната крепост, непосредствено до която се намира. В момента не е в добро състояние.

МУЗЕЙ ДОМ НА ХУМОРА И САТИРАТА

Монолитна сграда състояща се от: триетажна част, застроена на 1416 кв.м.; двуетажна част, застроена на 267 кв.м.; приземие, застроено на 1037 кв.м.; бивш Вариететен театър разположен в: приземен етаж – 1166 кв.м и партер – 406 кв.м.

Домът на хумора и сатирата разполага с 8 експозиционни зали, хранилища и офиси. Открита тераса 15 X 15 м. Използва се за изложби, концерти, представяне на книги, обучения и др. В западната приземна част на сградата е разположена и карнавалната работилница, където се изработват макети. В бившите репетиционни и офиси на не съществуващия вече „Вариететен театър” е разположена танцова школа и шивачницата за карнавални костюми.

РЕГИОНАЛЕН ИСТОРИЧЕСКИ МУЗЕЙ

Масивна сграда на два ежажа и сутерен. Паметник на културата от местно значение, построено през 1900-1904 г. по проект на големия български архитект Никола Лазаров. Бивша банка. Паметник на културата. 648 кв.м. Разполага с една по-голяма зала в приземния етаж, стаи за уредниците на музея, хранилища и трезор. В залата има и 100 седящи места. Има няколко постоянни експозиции. В музея освен откриването на музейни експозиции се провеждат събрания, представяния на книги, правят се презентации и др. Музеят разполага и с мултимедия. Самостоятелна част от РИМ е обектът „Дечковата къща“. Тя е паметник на културата с музейна експозиция “Градски бит от края на XIX век”, разказваща за живота на градоначалници, индустриалци и техните фамилии от периода на Българското възрождане.

СГРАДА НА УЛ. ОПЪЛЧЕНСКА 8. ВЪЗРОЖДЕНСКА КЪЩА (Дечкова къща)

Паянтова сграда застроена на 141 кв.м. На два етажа, с веранда. Седалище на габровските кметове. В момента е в ремонт по спечелен проект. Има постоянна експозиция. Подходяща е за камерни събития.

АИР „БОЖЕНЦИ“

Архитектурен ансамбл на Възраждането, обявен с неговите стотина къщи за архитектурно-исторически резерват през 1964 г. Боженци се намира на 16 км северно от гр. Габрово. Общата площ на имотите в резервата е около 16 000 кв.м. Броят на сградите е 17, в това число административна сграда, Ново школо, Старо школо, килийно училище, три музейни къщи и работилница за пречистване на восък. Резерватът разполага с две изложбени зали и една зала за семинари. На мегдана в центъра на селото се провеждат възстановки на народни обичаи и концерти. АИР“ Боженци“ стопанисва 6 възрожденски къщи за гости, адаптирани към съвременните изисквания за настаняване с общо 48 легла.

ВИРТУАЛЕН И ИНТЕРАКТИВЕН МУЗЕЙ НА ИНДУСТРИЯТА

Музейната сграда на ул. „Николаевска“ 3 е единична недвижима културна ценност с категория „местно значение“. Заедно с прилежащата среда, тя попада в рамките на защитената територия на груповата недвижима културна ценност – част от историческия център на Габрово. Строена е през 1915 – 1920 от габровския търговец Цанко Добрев и представлява сграда с приземен търговски етаж, жилищен етаж и частичен подземен етаж. Ползвана за жилищна сграда, за банка, за интендантство, а след реконструкция през 1950 става градски исторически музей. От създаването си до днес сградата претърпява редица промени, в това число и конструктивни и в момента тя отново е обект на реконструкция. Целта е сградата да се превърне в първия по рода си на Балканския полуостров Виртуален и интерактивен музей на индустрията. Досегашната полумасивна конструкция се заменя с нова стоманобетонна, която се вмества в така наречената „черупка“ на сградата. Етажните нива са вече четири, свързани с отворено еднораменно стълбище с асансьор. Застроената площ на новата сграда е 187 м², РЗП 748м².

АЕК „ЕТЪР“

Обща площ на целия комплекс – 25519 кв.м. Общ брой на сградите в комплекса 41, в това число административна сграда на комплекса, часовникова кула, църква с килийно училище, заведения за обществено хранене, магазин. Комплексът разполага и с хотел „Страноприемница“, на 5 етажа, включващ хотелска част, ресторант, дневен бар. В приземната част на къщите по чаршията са разположени работилниците на майсторите на народни занаяти, които са наети от тях. Комплексът разполага и с експозиционна зала, където се провеждат различни събития. На поляната в комплекса също се провеждат много събития, отбелязват се народни празници, фолклорни концерти и др. Там основно се разполага и традиционният вече Международен панаир на народните занаяти. С голям интерес се посреща и Фолклорният театър на открито.

РЕГИОНАЛНА БИБЛИОТЕКА „АПРИЛОВ – ПАЛАУЗОВ“

Масивна сграда на два етажа застроена върху 672 кв.м. площ. С дворно място от 858 кв.м. Бивша пощенска сграда. Паметник на културата. В нея е основно е разгърната библиотечната дейност с изключение на детския отдел, който е в друга сграда. Притежава зала с около 30 седящи места, подходяща за семинари, обучения, представяния на книги и др.

СГРАДА НА БИВШЕТО УМНИКОВО УЧИЛИЩЕ. ДАРЕНА.

Масивна сграда на два етажа и сутерен, застроена върху 585 кв.м. По силата на дарението трябва да се използва за образователна дейност. Разполага с големи учебни стаи, нуждаещи се от ремонт. Голяма площадка отпред е част от имота и се ползва често за различни културни прояви на открито. Има идея там да се построи подвижна сцена.

ЧИТАЛИЩА НА ТЕРИТОРИЯТА НА ГРАД ГАБРОВО

1. “Априлов – Палаузов 1861”
пл. “Възраждане”, п.к. 268, 5300 Габрово
Масивна сграда, паметник на културата, 3000 кв.м., 400 седящи места
2. “Бъдеще – 1928”
кв. Любово, ул. „Черни връх” № 8, 5300 Габрово
Масивна сграда, 740 кв.м., 260 седящи места, библиотечен фонд от 9387 тома
3. “Св. Св. Кирил и Методий – 1928”
кв. Бичкиня, бул. „Столетов” № 28, 5300 Габрово
Масивна сграда, 415 кв.м., 114 седящи места, библиотека с 10600 тома
4. “Искра – 1954”
кв. Лютаци, 5300 Габрово
Масивна сграда, 184 кв.м.
5. “Габрово - 2002”
ул. “Тимок” № 2, п.к. 208, 5300 Габрово
Масивна сграда, 267 кв.м.
6. “Балканска звезда – 1896”
кв. Недевци, 5300 Габрово
Масивна сграда, 400 кв.м., 200 седящи места, библиотека с 4345 тома
7. “Зора – 1872”
кв. Нова махала, пл. „Д. Пенчев” № 8, 5300 Габрово

Масивна сграда, 730 кв.м., 260 седящи места, библиотечен фонд от 5697 тома

8. “Христо Смирненски – 1949”
кв. Русевци, пл. „Българка” № 1, 5300 Габрово
Масивна сграда, 230 кв.м., 75 седящи места, библиотечен фонд от 3000 тома
9. “Отец Паисий – 1933”
кв. Хаджицонев мост, 5300 Габрово
Част от сграда, 42 кв.м., библиотека с 9279 тома
10. „Св.Св. Дамаскин и Онуфрий Габровски – 2011”
Габрово, ул.” Мусала” 2
Част от масивна сграда, 150 кв.м., библиотечен фонд от 200 тома